

Barnsagor

78 Hz

National Library
of Sweden

S. A. Uredig
av
S. A.

BARNSAGOR.

TUMMELITEN.

TUMME-LISA.

**KONUNG SALOMO OCH
BONDEN MARKOLFUS.**

Pris: 25 öre rmt.

1862

W. B. E. CO.

TUMMELITEN

OCH

TUMME-LISA,

SAMT

KONUNG SALOMO

OCH DEN LISTIGE

BONDEN MARKOLFUS.

Trenne Barnsagor.

Andra upplagan.

8

STOCKHOLM, P. G. BERG, 1862.

TUMMELTUM

1800

STADT

STADT

KONIG SALOMO

UND DER ERBEN

BONNEN MARKT

Stadte Ratgeber

Anders Nyblom

STOCKHOLM, P. G. BOND, 1800

Tummeliten.

Det var en gång en vedhuggare, som bodde med sin hustru i en liten hydda, nära intill en stor skog. Mannen gick ofta till skogen, der han arbetade mycket flitigt med sin yxa. Emellertid styrde hustrun om hushållet; ty de egde en liten trädgård invid hyddan, och i stallen stodo tvänne vackra kor, som också ville blifva skötta. Af mjölken, som dessa kor gáfvo, gjorde hustrun smör och ost, hvarmed hon dagligen vandrade till närmaste stad för att sälja det. Sedan lagade hon fort maten till middagen och bar den till sin man i skogen, och som nu var lika flitig i att äta som förut i sitt arbete. Så lefde de båda makarne helt förnöjda och hade sju barn, bara gos-

sar, af hvilka den äldste var tio år och den yngste sju. Denne yngste gosse var mycket späd och liten. Då han föddes var han bara litet större, än hans pappas tumme, och derföre kallade man honom sedermera "Tummeliten". Någon vagga hade man icke åt honom. Men den behöfdes ej heller, ty man kunde mycket väl bädda hans säng i en öfverflödig träsko.

Tummeliten blef väl äldre, men ej mycket större. Deremot var han ofantligt liflig, och isynnerhet var han utomordentligt nyfiken. Öfverallt klättrade han omkring, och utsatte sig derigenom ofta för stor lifsfara och sina föräldrar för mycken skada. En gång föll han i en stor mjölkkruka och hade säkert drunknat i mjölken, om man ej vid hans skrik hade skyndat honom till hjälp.

En annan gång klättrade han upp på en färsk ost och tyckte att han mådde så väl der, att han lade sig att sofva litet. Men osten var ännu alldeles mjuk. Medan Tummeliten sof, sjönk han allt djupare och djupare och var till slut alldeles försvunnen i osten. Snart saknade man honom, och nu sprungo föräldrarne omkring i hela huset och ropade: "Tummeliten, hvar är du? Tummeliten, hvar är du?" Af skriket vaknade han och luktade nu, hvar han befann sig, ty han kunde icke se något. Nu jemrade han sig och skrek: "ack hjelp mig! jag ligger här i osten!" Då måste modren helt försigtigt bryta sönder all ost som fanns färdig, till dess hon slutligen i den sista hittade herr Tummeliten.

Snart derefter, då hans mamma en dag trodde att han sof, steg han sakta upp ur sin säng och

smög sig till ladugården, der han så gerna vistades. Han klättrade upp i ett bås och föll slutligen, emedan han icke var försiktig, ned i höet, som modren kort förut hade kastat fram åt korna. Men korna höllo just på att äta, och hap! hap! hade en af dem fattat Tummeliten och sväljt ner honom. Nu var nöden åter stor, då man saknade honom, och föräldrarne och syskonen sprungo åter omkring i hela huset och ropade: "Tummeliten, hvar är du?" Slutligen kommo de också in i stallet. "Ack hjälp mig då!" ropade Tummeliten nu, "jag ligger ju i bruna kon!" Utan att betänka sig, hemtade fadern sin yxa, slog ihjäl bruna kon och skar upp magen på henne, men — Tummeliten fanns icke der. Nu började han åter skrika: "ack, hjälp mig! hjälp mig! jag har misstagit mig, jag

ligger i svarta kon!" Hvad skulle man göra? Far och mor tyckte så mycket om den lille krabaten och beslöto snart, att äfven slagta den svarta kon. Och ganska riktigt, då man skar upp magen på denna, kom herr Tummeliten fram alldeles oskadd.

Nu lefde man en tid bortåt mycket godt uti vedhuggarens hydda, ty de slagtrade korna måste ju förtäras. Hustrun saltade, rökte och gjorde korf, så att det var en riktig glädje att se det. De många köträtterna bekommo vår Tummeliten mycket väl, ty han växte ögonskenligen och hade snart uppnått den ansenliga höjden af två fot. Föräldrarne gladde sig högeligen deröfver. Men det goda folket hade icke besinnat, att med de begge korna gick äfven deras hufvudsakligaste förtjenst förlorad. Köttet var slutligen uppätet, och

då modren hvarken kunde sälja mjölk, smör eller ost mera uti staden, så måste hela familjen nu lefva af det ringa fadren förtjente. Då uppstod ofta brist.

Men slutligen blef det äfven hungersnöd i landet. I trädgården hade ingenting växt, och alla lifsmedel blefvo så ofantligt dyra, att fadrens hela veckolön förtärdes på en enda dag. Då uppväckte olyckan en grym tanke hos fadren. En afton, då barnen redan gått till hvila, satt han mycket bedröfvad framför eldbrasan med sin hustru.

"Du ser", sade han, "att vi icke mera kunna föda våra barn. Men jag kan icke uthärda det, att se det ena efter det andra dö af hunger för mina ögon; derföre har jag beslutat att i morgon lemna dem qvar i skogen. Det skall gå ganska lätt för sig, ty medan de

samla bränsle, kunna vi aflägsna oss, utan att de märka det."

"Gud bevare oss derifrån!" utropade hustrun förskräckt. "Skulle du kunna vara så grym, att förskjuta dina barn?"

Det ville länge icke lyckas för vedhuggaren att öfvertala sin hustru att ingå på förslaget. Hon var visserligen fattig, men hon var likväl barnens älskade moder. — Men då han allt lifligare föreställde henne, hvilken smärta hon skulle känna, om hon såge barnen dö af hunger, gaf hon slutligen sitt samtycke till hans förslag, och gick gråtande till sängs.

Men lilla Tummeliten hade åhört hela samtalet, ty han hade helt sagta stigit upp ur sin säng och smugit sig under den bänk, der fadren satt. "Hm, hm", tänkte han, "det blir just något snyggt det!" Hela natten kunde han icke sofva, utan

kastade sig omkring i sin lilla säng. Knappast grydde dagen, förrän han gick ut ur hyddan och ned till bäcken, der han fyllde sina fickor med små hvita stenar. Innan man saknade honom var han redan hemma igen.

Efter frukosten gick hela familjen åt skogen, och begaf sig till den tätaste delen deraf, der man på tio stegs afstånd icke mera kunde se någon.

Vedhuggaren började genast att hugga ned ett träd, och barnen sysselsatte sig med att samla hop bränsle. Då fadren och modren sågo detta, aflägsnade de sig helt sakta och sprungo sedan bort på en smal sidoväg. Barnen märkte snart att de voro helt allena. De började då att skrika förskräckligt och greto bittra tårar. Endast vår lille Tummeliten förblef alldeles lugn, ty han visste gan-

ska väl, huru han skulle komma hem igen. Han hade nemligen på vägen till skogen stundom låtit falla en af sina små hvita stenar, hvilka nu tjenade honom till vägvisare. Han förde också ganska riktigt sina bröder ut ur skogen och hem igen. Men de vågade icke gå in, utan lyddes vid dörren, hvad man talade derinnanför.

I samma ögonblick som vedhuggaren med sin hustru hade kommit hem, hade en gammal jude skickat dem tio riksdaler, som han blifvit skyldig för kött som han köpt af dem, då de blefvo tvungna att slagta begge korna. Hustrun hade som hastigast köpt hvarjehanda lifsmedel samt genast kokat och stekt dessa. Då de begge voro mätta, sade modren: "Ack, hvar kunna väl nu våra fattiga barn vara! Hvad det skulle smaka dem, att få äta det som

vi lemnat. Men du är allena skulden dertill. Jag har redan sagt dig många gånger att du skulle ångra din grymhet. Säkert hafva vargarne redan ätit upp de stackars barnen. Ack, mina barn! hvar kunna de väl vara!"

Dessa sista ord sade hon så högt, att barnen utanför hörde det. "Här äro vi ju, bästa mamma, här äro vi ju!" ropade de nu plötsligt enhälligt. Modren skyndade att öppna dörren och tryckte barnen, det ena efter det andra, till sitt hjerta. "Ack, hvad jag är glad", utropade hon emellanåt, "att jag återser er, mina hjertans barn! I ären säkert mycket hungriga och trötta. Och du Peter, hur ser du ut! du är ju alldeles nedsmutsad. Kom, så skall jag tvätta dig." Denne Peter var hennes äldste son, hvilken hon synnerligen älskade; förmodligen, emedan

han hade rödt hår och hon hade dylikt. De satte sig derefter till bordet och åto med en matlust, så att fader och moder fröjdade sig deråt. De voro nu så lyckliga, att åter hafva sina barn hos sig, och lyckan varade så länge som något af de tio riksdalerna fanns qvar. Men då penningarne voro uppätne, återkom deras förra bekymmer, och de beslöto ännu en gång att göra sig af med barnen. Men på det att sådant kunde lyckas dem bättre denna gång, ville de föra dem djupare in i skogen.

Så hemligt de än talade med hvarandra, hade lilla Tummeliten ändock lyssnat till deras samtal, och tänkte på samma sätt som förra gången rädsla sig och bröderna ur faran. Men, o ve! då han morgonen derpå steg upp mycket tidigt, för att återigen hemta

små hvita kiselstenar åt sig, fann han dörren igenläst och reglad. Nu visste han icke hvad han skulle göra. Men den lille klipparen hittade snart på ett godt råd, ty då hans mamma gaf honom det sista hvetebrödet till frukost, uppgjorde han straxt den planen, att begagna detta i stället för stenarne och göra små kulor deraf samt kasta dem på vägen, som man skulle föra dem. Han stoppade derföre brödet i sin ficka. Vedhuggaren och hans hustru gingo nu med barnen mycket djupt in i skogen, till dess de upphunnit det mörkaste stället der; sedan begåfvo de sig hastigt på flykten.

Tummeliten var icke synnerligen ledsen öfver det, ty han hoppades med visshet, att med tillhjälp af de utströdda brödkulorna ganska lätt hitta hem igen. Men huru förskräckt blef han icke, då

han ej fann en enda kula mera. Fåglarne hade flugit efter honom och ätit upp allt bröd.

Nu jemrade han sig och gret i kapp med sina bröder. De stackars barnen! De sprungo fram och tillbaka; men ju mera de sprungo, desto mera kommo de vilse i den stora skogen. Natten kom och med den en stark storm. Det började också regna, så att de blefvo genomblötta inpå kroppen; vägarne blefvo så gyttjiga, att nästan vid hvarje steg ett af barnen föll omkull i smutsen. De trodde sig höra vargarne tjuta och att dessa kommo för att äta upp dem. Slutligen upptäckte de ett ljussken emellan träden, och i det de gingo dit, uppnådde de med mycken möda ett litet hus; de klappade på, och en qvinna som såg mycket vänlig ut öppnade dörren åt dem.

"Hvarifrån kommer ni och hvad vill ni här?" frågade qvinnan. — Tummeliten svarade, att de voro fattiga, olyckliga barn, att de hade gått vilse i skogen och nu för Guds skull anhöllo om ett nattläger. Då qvinnan såg huru vackra och artiga de sju gossarne voro, började hon gråta och utropade: "Ack, stackars barn, hvad jag beklagar eder! Här i detta hus bor en menniskoätare, som äter upp små barn."

"Ja, hvad hjälper det att ni beklagar oss?" svarade Tummeliten, som vid denna underrättelse darade lika häftigt i hela kroppen, som hans bröder. "Om ni inte ger oss något nattqvarter, så är det ganska säkert, att vargarne äta upp oss i natt uti skogen, och om vi nödvändigt måste blifva uppätne, så vilja vi ändock hellre blifva uppätne af er värda ge-

mål. Kanhända han också har medlidande med oss, om ni skulle bedja honom rätt mycket derom.

Menniskoätarens hustru hade ännu något hopp att kunna gömma barnen till nästa morgon, så att hennes man icke skulle kunna få se dem. Hon lät dem derföre gå in, satte dem vid eldbrasan, på det de skulle kunna värma sig. Det var en stor, fladdrande eldbrasa, ty en hel kalv hängde på stekspettet och var ämnad till aftonvard åt menniskoätaren.

Knappast hade de blifvit något uppvärmda, så förkunnade tre slag på dörren att herrn i huset hade kommit hem. Hustrun gömde fort barnen under sängen och öppnade sedan dörren. "Är min mat färdig och har du skaffat mig vin?" ropade menniskoätaren med en förskräcklig röst då han kom in, och satte sig genast till det du-

kade bordet. Kalfven var ännu alldeles blodig, men han förklarade att det just var det bästa på steken. Men plötsligen började han vädra rundtomkring med sin stora näsa och utropade: "jag vädrar människokött!"

"Du är väl inte rätt slug", svarade hustrun. "Det är kalfven, som jag lagat till åt dig och som du luktar."

"Jag säger dig det ännu en gång, jag vädrar människokött!" ropade odjuret och gick rakt fram till sängen, under hvilken barnen voro gömda. "Ack!" utropade han glad, "ser du hur du vill bedraga mig, falska qvinna! Tag dig till vara att jag inte en gång biter hufvudet af dig också. Men det är ju ett förträffligt villbråd, för att traktera mina vänner med, som i dessa dagar vilja komma och helsa på mig." Med dessa ord

tog han barnen i benen och drog fram dem under sängen. De stackars barnen föllo gråtande på knä för honom och anhöllo om nåd. Men de hade att göra med den grymmaste af alla menniskoätare, hvilken långt ifrån att känna något medlidande, redan förtärde dem med ögonen.

"De skola just blifva sköna läckerbitar", sade han till sin hustru, "om du gör en god sås dertill." Han gick och hemtade en stor knif, och medan han slipade den på en sten närmade han sig barnen. Han ville redan fatta tag i ett af dem, då hustrun ropade till honom: "hvad har du för dumheter för dig, nu, då det redan är så sent! Är det inte tid nog med det der tills i morgon? Vi hafva ju ännu så mycket kött hemma: en calf, två får och ett halft svin."

"Ja det är också sannt", svara-
de odjuret; så gif dem då något
att äta, på det de icke må blifva
magra, och låt dem sedan gå och
lägga sig." Ytterst glad att kun-
na traktera sina vänner så bra,
satte sig menniskoätaren till bor-
det, och drack i sin glädje väl
tolf gånger så mycket som van-
ligt, så att vinet slutligen gjorde
honom yr i hufvudet och han all-
deles drucken gick till sängs.

Menniskoätaren hade sju dött-
rar, som ännu voro små, men än-
dock redan liknade deras pappa,
emedan de gerna beto små barn,
för att suga blodet ur dem. Mo-
dren hade lagt dem mycket tidigt
till sängs i dag. Alla sju såfvo
i en stor säng och hvar och en
hade en guldkrona på hufvudet.

I samma rum stod ännu en säng
af samma storlek och i denna
blefvo de sju gossarne inqvarte-

rade. Tummeliten, som icke så lätt förbisåg något, märkte genast guldchronorna, som de små menniskoäterskorna hade på sig. Han somnade icke, ty han kunde icke få den tanken ur sitt hufvud, att deras blodtörstige värd skulle ångra sig ännu, att han icke slagtat dem redan på aftonen. Han steg derföre upp midt i natten, tog sin och brödernas svarta mössor och satte dem helt sakta på menniskoätarens döttrar, sedan han förut tagit guldchronorna af dem. Chronorna satte han sedan på sig och bröderna.

Så som han hade beräknat saken, hände det också. Vid midnatten vaknade menniskoätaren och gjorde sig förebråelser att han uppskjutit tills i morgon, hvad han hade kunnat göra i dag redan. Han steg således upp, tog sin stora knif och gick in i barnkam-

maren. "Jag har lust att se hur mina små läckerbitar må", sade han. Han närmade sig till sängen der gossarne lågo; de sofvo alla utom Tummeliten, som icke bäfvade litet, då menniskoätarens hand vidrörde hans hufvud, så som han hade vidrört brödernas hufvuden. "Aj, aj, så när hade jag gjort ett vackert puts", sade han, då han kände kronorna. "Jag ser nu, att jag i går afton ändock måtte hafva druckit mycket." Han gick nu fram till sina döttrars säng, och då han här kände mössorna, som de hade på sig, sade han: "jaså, här äro ju de små spetsbofvarne. Nu friskt till verket." Utan att betänka sig, skar han nu hufvudet af sina sju döttrar. Mycket nöjd med sitt arbete, som han fullgjort, lade han sig åter i sin säng. Så snart lilla Tummeliten åter hörde honom snar-

ka, väckte han sina bröder och bad dem att kläda på sig och följa honom. De smögo sig ned i trädgården, klättrade öfver muren och sprungo nu, så fort de kunde, nästan hela natten, utan att veta hvarthän.

Då menniskoätaren vaknade, sade han till sin hustru: "gå dit upp och laga i ordning de små skälmarne." Hustrun var förvånad öfver mannens godhet, ty hon visste icke, hvad han menade med att hon skulle laga dem i ordning, och hon trodde att hon skulle kläda på gossarne. Men huru förskräckt blef hon icke, då hon kom upp i rummet och fann sina sju döttrar mördade och simmande i blod! Hon dånade genast; ty dermed begynna fruntimmerna vanligtvis i dylika fall. Då hon dröjde något länge, kom mannen efter henne och blef nu varse det

förskräckliga skådespelet. "O, hvad har jag gjort!" utropade han. "Men de skola pligta dyrt därför, de olycklige, och det genast!" Han hällde nu en kruka vatten öfver hustruns ansigte, och då han på detta sätt fått henne till lifs igen, lät han henne gifva sig sina sjumilsstöflor. Detta är stöflor, i hvilka man går sju mil med hvarje steg. Dermed gick han nu åstad, och sprang åt alla håll, till dess han slutligen kom de stackars gossarne på spåren, som nu endast voro en hundra steg från deras föräldrars hydda. De sågo hur deras förföljare sprang öfver de högsta berg och bredaste floder, lika lätt som vi gå öfver en rännsten på gatorna.

Tummeliten upptäckte en bergshåla och gömde sig der med sina bröder, men gaf ändå akt på menniskoätarens steg. Denne var myc-

ket trött af den långa vägen, som han onödigtvis sprungit, ty sjumilsstöflorna skola hafva den egenskapen att de trötta mycket. För att hvila sig satte han sig ned och händelsevis just på det berget, i hvilket gossarne hade gömt sig. Knappast hade han setat här en liten stund, så somnade han till följd af sin trötthet och började snarka så förskräckligt, att de stackars barnen skrämde sig nästan lika mycket deråt, som då han dagen förut kom emot dem med sin knif. Tummeliten var icke så rädd, utan lagade nu så, att hans bröder sprungo fort hem, i det han sade till dem att de icke skulle vara oroliga för hans skull. Då hans bröder voro i säkerhet, smög han sig fram till menniskoätaren, drog af honom sjumilsstöflorna och drog dem på sig.

Stöflorna passade honom också ganska förträffligt, ty som de voro ett trollkonstens arbete, så bör man icke förundra sig öfver att de hade den egenskapen, att genast sluta sig till hvarje fot. Han gick nu raka vägen till menniskoätarens boning, der hustrun ännu satt och gret bredvid de mördade döttrarne.

"Er man är uti en mycket farlig belägenhet", sade Tummeliten till henne. "Han har blifvit öfverfallen af röfvere, som vilja mörda honom, om han icke gifver dem alla sina penningar och dyrbarheter. Då träffade han mig och bad att jag skulle hemta hans skatter, för att rädda hans lif. Som saken brådskade, gaf han mig sina sjumilsstöflor, hvaraf ni också kan se att jag talar sanning."

Hustrun tviflade icke ett ögon-

blick, utan gaf Tummeliten alla sin mans rikedomar. Dermed anlände den lille lufvern glad och nöjd till de sina, som nu voro hjälpte ur all nöd.

Från ett fönster betraktade vedhuggaren den förskräcklige menniskoätaren, som hade skrämt hans barn så ofantligt. Då denne vaknade och saknade sina stöflor, blef han alldeles ursinnig. Nu först blef han varse hålan, och som han förmodade att tjuften var der, så kröp han genast in dit. Han fann naturligtvis icke någon der, men han kunde icke komma tillbaka mera, ty som hålan var så trång, så hade han klämt in sig så fast, att han icke kunde röra sig mera. På Tummelitens inrådan sprang vedhuggaren fort dit och kilade igen ingången till hålan med gamla trädstammar, så att menniskoätaren var fångad för alltid.

Tummeliten gjorde ännu många långa resor med sina stöflor, och var öfverallt en välkommen gäst för sin slughet och beskedlighets skull.

Tumme-Lisa.

(Af Andersen.)

Det var en gång en hustru, som gerna ville hafva ett litet barn, men hon visste alldeles icke hvarifrån hon skulle få ett sådant. Hon gick derföre bort till en gammal hexa och sade till henne: "jag ville så innerligen gerna hafva ett litet barn, vill du inte vara beskedlig och säga mig, hvarifrån jag skall kunna få mig ett!"

"Jo, det skall nog gå för sig!" sade hexan. "Der har du ett korn, du må inte inbilla dig, att det är

af det slags korn, som växer på bondens åker, eller som hönsen få att äta; lägg det i en blomsterkruka, så skall du få se på något roligt!"

"Tack skall du ha!" sade hustrun och gaf hexan en tolfskilling, gick så hem och satte kornet, och straxt uppväxte en stor, vacker blomma, som såg ut alldeles som en tulipan, men bladen voro tätt tillslutna, alldeles som om den ännu stått i knopp.

"Det var en rar blomma!" sade hustrun och kysste den på de vackra gula och gröna bladen, men i detsamma hördes en stark smäll och blomman öppnade sig. Det var en verklig tulipan, det kunde man nu se, men midt inne i blomman, på en grön stol, satt en litten flicka, så fin och vacker; hon var icke längre än en tumme, därför kallades hon Tumme-Lisa.

Ett litet vackert lackeradtt valnötsskal fick hon till vagga, blå violblad voro hennes madrasser och ett törnrosblad hennes täcke; der sof hon om natten, men om dagen lekte hon på bordet, hvar-est hustrun satt en tallrick, och omkring den hade hon lagt en hel krans med blommor, som sköto sina stjelkar ner i vattnet; der flöt ett stort tulipanblad, på hvilket Tumme-Lisa satt och seglade från den ena sidan af tallricken till den andra; hon hade två hvita tagel till åror, och det såg så täckt ut. Hon kunde också sjunga och det så fint och vackert, att man aldrig förr hört något sådant.

En natt, bäst som hon låg i sin lilla säng, kom der en stygg groda inhoppandes genom en ruta, som var sönder. Grodan var så ful, stor och våt, och hoppade ner på bordet, der Tumme-Lisa låg

och sof under det röda törnrosbladet.

"Det var en vacker fästmö åt min son!" sade grodan och tog så fatt i valnöttskalet, i hvilket Tumme-Lisa låg och sof, och hoppade bort med henne genom rutan ned på ängen.

Der rann en stor, bred å, men utmed stranden var det sumpigt och fullt med dy; der bodde grodan med sin son. Hu! han var så stygg och ful och var så lik sin mor. "Koax, koax, brekke-ke-kex!" var allt hvad han kunde säga, då han fick se den lilla flickan i valnötsskalet.

"Snacka inte så högt, ty annars vaknar hon!" sade den gamla grodan, "hon kunde då springa bort ifrån oss, ty hon är så lätt som en fjäder! vi ska sätta henne ute i ån på ett af de breda neckrosbladen; der kan hon, som är så

lätt och fin, sitta alldeles som på en ö. Der kan hon icke springa bort, under det att vi rusta brudkammaren i ordning ner under dyen, der I skolen bygga och bo!"

Ute i ån växte så många neckrosor med breda gröna blad, som sågo ut alldeles som om de flutit på vattnet; till det bladet, som växte längst ute i ån och som var störst, simmade grodan och der satte hon valnötsskalet med Tummelisa.

Den lilla stackaren vaknade bitida om morgonen, och då hon märkte hvar hon var, började hon gråta så bitterligen, ty der var vatten på alla sidor om det gröna bladet, så att hon icke kunde komma i land, så gerna hon än ville.

Den gamla grodan satt ner i dyen och klädde sin stuga med vass och gula knoppar — ty hon ville göra stugan riktigt grann för

sin nya sonhustru — och simmade sen ut till bladet i sällskap med sin otäcka son. De ville hemta hennes lilla nätta säng och sätta den i brudkammaren, innan hon sjelf skulle komma dit. Den gamla otäcka grodan neg så djupt i vattnet för henne och sade: "här får jag presentera för dig min son, han skall bli din man och I skolen bo så trefligt ner i dyen!"

"Koax, koax! brekkekekex!" var allt hvad sonen kunde säga. Så togo de den lilla vackra sängen och simmade bort med den, men Tumme-Lisa satt ensam och gret på det gröna bladet, ty hon ville icke bo hos den otäcka grodan eller ha hennes stygga son till man. De små fiskarne, som simmade ner i vattnet, hade nog sett grodan och hört hvad hon sade; derföre stucko de upp sina små hufvuden, ty de ville så gerna se den lilla

flickan. Då de fingo se henne tyckte de att hon var en så liten innerligt söt unge och det gjorde dem så ondt, att hon skulle ned till den stygga grodan. Nej, det skulle aldrig ske. De skockade sig ner i vattnet rundt omkring den gröna stjelken, som bar bladet, och gnagde med tänderna stjelken lös och så flöt bladet ned utåt ån bort med Tumme-Lisa, långt, långt bort, dit grodan ej kunde komma.

Tumme-Lisa seglade förbi så många städer och de små fåglarne sutto i buskarne, och då de fingo se henne, sjöngo de: "hvilken liten söt flicka!" Bladet samm allt längre och längre bort med henne, och sålunda reste Tumme-Lisa utomlands.

En liten vacker hvit sommarfågel flög en lång stund rundt omkring henne och satte sig slutli-

gen på bladet, ty han tyckte så mycket om Tumme-Lisa, och hon var så glad, ty nu kunde icke grodan få tag uti henne, och det var så vackert, der hon seglade. Solen sken på vattnet, så att det glänste som det puraste guld, och så tog hon sitt skärp, band den ena ändan om sommarfågeln och den andra fäste hon vid bladet; det gick då mycket fortare. I detsamma kom der en stor ollonborre, som fick se henne, och vips slog han sin klo omkring hennes smärta lif och flög opp med henne i trädet, men det gröna bladet simmade ned utåt ån och sommarfågeln följde med, ty han var fastbunden vid bladet och kunde icke komma lös.

Herre Gud, hvad den stackars Tumme-Lisa blef förskräckt, då ollonborren flög upp i trädet med henne, men hon var likväl allra

mest ledsen för den lilla vackra sommarfågels skull, som hon fastbundit vid bladet; om han icke kunde komma lös, skulle han ju svälta ihjäl. Men det brydde ollonborren sig platt intet om. Han satte henne på det största gröna bladet i trädet, gaf henne honing, som han hemtat från blommorna, att äta, och sade att hon var så vacker, fast hon icke var lik en ollonborre. Sedan kommo alla de andra ollonborrarna, som bodde i trädet, och gjorde visit; de sågo på Tumme-Lisa och alla fröknarne Ollonborre runkade på sina känselhorn och sade: "hon har ju icke mer än två fötter, det ser ynkeligt ut. Hon har inga känselhorn som vi!" sade den ena. "Hon är så smal om lifvet, fy, hon ser ut precis som en menniska!" sade den andra. "Fy, hvad hon är ful!" sade alla fröknarne Ollonborre med

en mun, och Tumme-Lisa var ändå så vacker. Detta tyckte den Ollonborre, som tagit henne, men då alla de andra sade att hon var så ful, så trodde han det slutligen sjelf och ville alls icke ha henne mer; hon kunde gerna gå, hvart hon behagade. De flögo derföre ned med henne från trädet och satte henne på en gåsört; der satt hon och gret för det att hon var så ful att ollonborren icke ville ha henne, och likväl var hon det vackraste barn man kunde tänka sig, så fin och täck som det vackraste törnrosblad.

Hela sommaren igenom lefde den stackars Tumme-Lisa alldeles ensam i den stora skogen. Hon flätade sig en säng af grässtrån och hängde den under ett stort blad, så att det icke kunde regna på henne. Hon sög honingen ur blomstren och åt, och drack af

daggen, som hvar morgon stod på bladen. På det sättet gick sommaren och hösten, men nu kom vintern, den långa kalla vintern. Alla fåglarne, som sjungit så väl för henne, flögo sin kos, träden och blommorna vissnade, det stora bladet, som hon bott inunder, rullade sig ihop och blott en gul, vissnad stjelk stod kvar, och hon frös så förskräckligt, ty det hade gått hål på hennes kläder; ja, den stackars Tumme-Lisa höll alldeles på att frysa ihjäl. Det började nu att snöa och hvarenda snöflinga, som föll på henne, var alldeles som då man kastar en hel boll på oss, ty vi äro stora och hon var ej längre än en tumme. Hon insvepte sig derefter i ett vissnad blad, men det ville icke värma henne nog; hon darade af köld.

Straxt utanför skogen, der hon

bodde, låg en stor åker; säden var längesedan borttagen, endast de nakna, torra halmstubbarne stucko upp ur den frusna jorden. Det var för henne alldeles som om hon skulle ha gått emellan en hel skog af trån och hon frös så förskräckligt. Så kom hon till åkerråttans dörr, som var ett litet hål under halmstubbarne. Der bodde åkerråttan lugnt och varmt, hon hade hela stugan full med korn, ett litet nätt kök och en handkammare. Den stackars Tumme-Lisa ställde sig utanför dörren, liksom en annan fattig tiggarflicka och bad om en liten bit af ett korn, ty hon hade på två dagar ej fått smaka det ringaste.

"Den lilla stackaren", sade åkerråttan, ty i själ och hjerta var hon en gammal beskedlig åkerråtta, "kom du man in i min varma stuga och ät hos mig!"

Som hon nu tyckte ganska mycket om Tumme-Lisa, sade hon: "du kan gerna bli kvar hos mig i vinter, men då skall du hålla min stuga ren och berätta historier för mig, ty jag tycker så mycket om sådana", och Tumme-Lisa gjorde såsom den gamla beskedliga åkerrättan sagt, och mådde mycket väl hos henne.

"Vi få nog visit snart!" sade åkerrättan, "min granne brukar helsa på mig hvar söndag. Hans hus är ännu bättre än mitt; han har stora salar och går klädd uti en sådan vacker svart sammetspels. Bara du kunde få honom till man, så vore du väl försörjd! Men han kan icke se. Du måste berätta för honom de vackraste historier, som du kan."

Men det brydde Tumme-Lisa sig alldeles icke om, ty hon ville platt inte hafva grannen, för han

var en mullvad. Han kom och gjorde visit i sin svarta sammetspels, han var så rik och så lärd, sade åkerråttan, hans lösörebo var också tjugo gånger större än hennes, och lärd var han med besked, men solen och de små vackra blommorna kunde han icke alls lida och talade bara illa om dem, därför att han aldrig sett dem. Tumme-Lisa måste sjunga för honom och sjöng både "Ollonborre flyg, flyg" och "Gubben Noach"; sålunda blef mullvaden förtjust i henne, för det att hon sjöng så väl, men han sade inte något enda ord derom, ty han var en sådan förständig man.

Han hade nyss förut grävt sig en gång under jorden från sitt till deras hus; i den fick åkerråttan och Tumme-Lisa lof att gå, när som helst de ville. Men han bad dem icke bli rädda för den döda

fågeln, som låg i gången; det var en hel fågel med fjäder och näbb, och var helt säkert nyligen död, då vintern begynte, och nedgräfvnen i jorden, der mullvaden hade sin gång.

Mullvaden tog ett stycke lysved i munnen och gick framför dem och lyste dem sålunda i den långa, mörka gången; då de kommo till det ställe, der den döda fågeln låg, stötte mullvaden sin breda näsa mot taket och gjorde så ett stort hål, genom hvilket solen sken. Midt på golfvet låg en död svala; de vackra vingarne voro tryckta tätt intill sidorna, benen och hufvudet voro instuckne under fjädrarne. Den stackars fågeln var bestämdt död af köld. Det gjorde Tumme-Lisa så ondt om den, ty hon höll så mycket utaf alla små fåglar; de hade ju hela sommaren igenom sjungit och qvittrat

så vackert för henne, men mullvaden sparkade till svalan med sina korta ben och sade: "nu piper den icke mer! det måtte vara bra ynkligt att bli född till en liten fågel! Gud ske lof att ingen af mina barn blifvit det; en sådan der fågel har ju ingenting annat än sitt qvivitt och svälter ihjäl om vintern!"

"Ja, det må ni väl säga, som är en förnuftig man", sade åker-råttan. "Hvad har fågeln för allt sitt qvivitt, när vintern kommer? Den måste då svälta och frysa; men det skall Gudbevars vara så präktigt, kan tänka!"

Tumme-Lisa teg stilla, men då de andra vände ryggen till, böjde hon sig ned, sköt undan fjädrarne, som lågo öfver hufvudet, och kyss-te svalan på de tillslutna ögonen. "Kanske det är samma svala, som sjöng för mig så vackert i som-

ras", tänkte hon, "huru mycket nöje skänkte mig icke då den snälla fågel!"

Mullvaden stoppade nu igen hålet och följde derpå damerna hem igen. Men om natten kunde Tummelisa ej sofva något alls; hon steg därför upp och flätade af höstrån ett stort, vackert täcke, i hvilket hon insvepte den döda fågeln, och lade mjuk bomull, som hon hittat i mullvadens stuga, på sidorna om fågeln, på det att han skulle ligga mjukt och varmt i den kalla jorden. "Farväl, du lilla vackra fågel!" sade hon, farväl och tack för din vackra sång i somras, då alla träden voro gröna och solen sken så varmt på oss!" Derpå lade hon sitt hufvud mot fågelns bröst, men blef med detsamma så förskräckt, ty det var liksom om något klappade derinne. Det var fågelns hjerta.

Fågeln var icke död, utan låg bara i dvala, och fick nu lif igen, då han blifvit uppvärmd.

Om hösten flyga alla svalorna bort till de varma länderna, men om någon råkar att dröja för länge, så faller den död ned på marken, blir liggande der och öfverhöljes af den kalla snön.

Tumme-Lisa darrade riktigt, så förskräckt blef hon, ty fågeln var ju stor i jemförelse med henne, som icke var större än en tumme, men hon fattade likväl mod, svepte bomullen tätare kring svalan och hemtade ett krusmynteblad, som hon sjelf hade haft till täcke, och det lade hon öfver fågelns hufvud.

Nästa natt smög hon sig återigen till svalan, och då var den alldeles lefvande, men så matt, att hon icke mer än ett ögonblick kunde lyfta upp ögonen och se

Tumme-Lisa, som stod der med ett stycke lysved i handen, ty någon annan lykta hade hon icke.

"Tack skall du ha, du lilla snälla flicka!" sade den sjuka svalan till henne, "jag är nu så skön och varm, och snart får jag mina krafter igen, så att jag kan flyga ut i det varma solskenet."

"Hu!" sade Tumme-Lisa, "det är så kallt derute, det snöar och fryser; blif du man qvar i din varma säng, jag skall nog bona om dig!"

Nu hemtade hon vatten åt svalan i ett blad, och hon drack och berättade för Tumme-Lisa, huruledes hon hade rifvit sin ena ving på en törnrosbuske och derföre kunde hon icke flyga så fort som de andra svalorna, hvilka då flögo långt bort, till de varma länderna. Slutligen hade hon fallit

ned på jorden, men huru det se'n gick, kunde hon icke påminna sig.

Hon qvarblef nu hela vintern i gången och Tumme-Lisa var beskedlig mot henne och höll så mycket utaf henne; hvarken mullvaden eller åkerråttan fick veta något härom, ty de kunde ju icke tåla den stackars fattiga svalan.

Då våren kom och solen började uppvärma jorden, tog svalan afsked af Tumme-Lisa, som öppnade hålet, som mullvaden hade gjort. Solen lyste så vackert in till dem och svalan frågade henne, om hon icke ville följa med, hon kunde gerna sitta på hennes rygg och då skulle de flyga långt ut i den gröna skogen. Men Tumme-Lisa visste, att den gamla åkerråttan då skulle blifva ledsen, och hon ville derföre icke öfvergifva henne.

"Nej, jag kan icke!" sade Tum-

me-Lisa. "Farväl, farväl! du goda, snälla flicka!" sade svalan och flög ut i solskenet. Tumme-Lisa såg efter henne och tårarne kommo henne i ögonen, ty hon höll så mycket af den stackars svalan.

"Qvivitt! qvivitt!" sjöng svalan och flög in i den gröna skogen. — Tumme-Lisa var så bedröfvad. Hon fick platt inte lof att komma ut i solskenet; kornet, som var sådt på åkern, ofvanpå åkerrättans hus, växte också högt upp i vädret, så att Tumme-Lisa hade svårt att hitta fram i den tjocka sädesskogen.

"Nu skall du i sommar sy på din utstyrsel!" sade åkerrättan till henne, ty nu hade grannen, den tråkiga mullvaden i den svarta sammetspelsen, friat till henne. "Du skall hafva både ylle och linne. Du skall hafva något att sit-

ta och ligga på, då du blifver mullvadens hustru!"

Tumme-Lisa måste då spinna på sin lilla slända, och åkerrättan legde två spindlar till att spinna och väfva både natt och dag. Hvar afton gjorde mullvaden visit och snackade då alltid om, att då sommaren tog slut, så sken solen icke mera så varmt; nu deremot brände den jorden så att denna blef hård som en sten; ja när sommaren blef slut skulle brölloppet stå med Tumme-Lisa. Men hon var så ledsen, ty hon kunde omöjligt hålla utaf den tråkiga mullvaden. Hvar morgon när solen gick opp och hvar afton då den gick ned, smög Tumme-Lisa sig ut i dörren, och när då vinden skiljde sädesaxen åt, så att hon kunde se den blåa himmelen, tänkte hon på, huru luft och vackert det var derute, och längtade så mycket att

få se sin kära svala; men den kom aldrig mer, ty den flög visst långt bort i den präktiga gröna skogen.

Det blef nu höst och Tumme-Lisa hade hela sin utstyrsel färdig. "Om fyra veckor skall du hafva bröllop", sade åkerråttan till henne. Men Tumme-Lisa gret och sade, att hon icke ville gifta sig med den tråkiga mullvaden.

"Snick, snack!" sade åkerråttan, "gör dig inte obstinat, ty annars skall jag bita dig med min hvita tand! Det är ju en präktig man du får! Hans svarta sammetspels har sjelfva drottningen icke maken till. Han har fullt opp både i kök och källare. Tacka du Gud för en sådan man!"

Så skulle de nu hafva bröllop. Mullvaden hade redan kommit för att hemta Tumme-Lisa; hon skulle bo med honom djupt nere i

jorden och aldrig komma ut i den varma solen, ty den kunde han icke tåla. Den stackars lilla flickan var så bedröfvad, ty hon skulle nu taga farväl af den sköna och herrliga solen, som hon hos åkerrättan fått lof att se någon gång i dörren.

"Farväl, du klara sol!" sade hon, och räckte ut armarne högt upp i luften, och gick så ut ett litet stycke utanför åkerrättans hus, ty nu var kornet skuret, och blott de torra stubbarne stodo qvar. "Farväl, farväl!" sade hon och slog sina små armar kring en liten gul blomma, som stod på åkern. "Helsa den lilla svalan från mig, om du får se henne!"

"Qvivitt, qvivitt!" hördes i det samma öfver hennes hufvud. Hon såg upp och det var den lilla svalan, som kom flygandes. Då hon fick se Tumme-Lisa, blef hon så

glad; Tumme-Lisa berättade för henne, huru ogerna hon ville hafva den otäcka mullvaden till man och att hon skulle bo djupt under jorden, der hon aldrig mer skulle få se solens milda ljus. Hon kunde icke afhålla sig från tårar, då hon tänkte derpå.

"Nu kommer den kalla vintern", sade den lilla svalan, "jag flyger långt bort till de varma länderna, vill du inte följa med? Du kan sitta på min rygg; bind dig bara fast med ditt skärp, så flyga vi bort från den otäcka mullvaden och hans mörka stuga, långt bort öfver bergen, till länder, der solen skiner skönare än här och vi ständigt ha sommar och blommor. Flyg du bara med mig, du lilla, söta Tumme-Lisa, som har räddat mitt lif, då jag låg stelnad i den kalla jorden!"

"Ja, jag vill följa med dig", sa-

de Tumme-Lisa och satte sig upp på fågelns rygg, med fötterna på dess utbredda vingar, band sitt skärp fast vid en af de starkaste fjädrarne, och så flög svalan högt upp i luften, öfver skog och sjö, högt öfver de stora bergen, på hvilka det ligger en beständig snö, och Tumme-Lisa frös i den kalla luften; men då kröp hon in under fågelns varma fjädrar och stack bara fram sitt lilla hufvud, för att få se all herrligheten under dem.

Så kommo de till de varma länderna. Der sken solen mycket klarare än här, himmelen var dubbelt så hög, och på ängar och gården växte de präktigaste gröna och blå vindrufvor. I skogarne hängde citroner och apelsiner, luften doftade af myrten och jasminer, och på landsvägen sprungo de vackraste barn och lekte med stora, brokiga sommarfåglar.

Men svalan flög ännu längre bort, och det blef allt vackrare och vackrare. Under de vackraste gröna träd vid en blå sjö stod ett skinnande hvitt marmorslott, och vinrankorna slingrade sig kring de höga pelarne. Öfverst vid taket voro många svalbon, och i ett af dem bodde svalan, som bar Tumme-Lisa.

"Här är mitt hus!" sade svalan, "men vill du nu sjelf utsöka dig en af de vackraste blommorna, som växa dernere, så skall jag föra dig dit, och du skall få det så täckt och trefligt, som du nånsin vill önska dig!" "Ack, hvad det är vackert!" sade flickan och klappade med sina små hvita händer.

Der låg en stor hvit marmorpelare, som fallit omkull och gått sönder i tre stycken, men emellan dem växte de vackraste stora

hvita blommor. Svalan flög ned med Tumme-Lisa och satte henne på ett af de breda bladen; men huru förvånad blef hon icke! Der satt en liten gosse midt i blomman, så hvit och genomskinlig, som om han varit af glas; den vackraste guldkrona hade han på hufvudet och de små nättaste vinggar på skuldrorna, och sjelf var han icke större än Tumme-Lisa. Han var blommornas engel. I hvarenda blomma bodde en sådan liten gosse eller flicka, men han var kung öfver dem allesammans.

"Gud, hvad han är vacker!"
hviskade Tumme-Lisa till svalan. Den lilla prinsen blef så förskräckt för svalan, ty hon var ju så stor i jemförelse med honom, som var så liten; men då han fick se Tumme-Lisa, blef han så glad, ty hon var den vackraste flicka han nånsin hade sett. Derföre tog han

guldkronan af sig och satte på hennes hufvud, frågade hvad hon hette och om hon ville blifva hans fästemö, så skulle hon bli drottning öfver alla blommorna! Ja, det kan man säga, var en annan fästeman, än grodans son och mullvaden med den svarta sammetspelsen. Hon sade därför ja till den lilla vackra prinsen, och från hvarje blomma kom en dam eller herre, så vacker att det var lust och glädje deråt, och gaf Tummelisa en present, men den käraste gåfvan af alla var ett par vackra vingar af en stor hvit fluga; dessa satte man fast vid Tummelisas rygg och så kunde hon flyga från blomma till blomma. Det var en sådan glädje och den lilla svalan satt uppe i sitt bo och sjöng för dem så godt hon kunde, men i hjertat var hon likväl ledsen, ty hon höll så mycket af

Tumme-Lisa och ville aldrig hafva blifvit skiljd från henne.

"Du skall icke heta Tumme-Lisa", sade blommornas engel till henne, "ty det är ett så fult namn och du är så vacker. Vi skola kalla dig Ebba!" — "Farväl, farväl!" sade den lilla svalan, och flög från de varma länderna igen, långt bort till Sverige tillbaka; der hade den ett litet bo öfver fönstret, der den mannen bor, som kan berätta historier, och för honom sjöng hon "qvivitt, qvivitt!" och derifrån ha vi hela historien.

HISTORIA
OM
KONUNG SALOMO
OCH DEN LISTIGE
BONDEN MARKOLFUS.

FÖRSTA KAPITLET.

Om Markolfus och hans hustru,
deras utseende och härkomst.

I fordna tider lefde en rik och mäktig konung, vid namn Salomo, som satt på sin fader Davids thron och med stor makt och ära rege-
rade öfver Israels folk. Många länder voro honom underdåniga, och ingen i verlden liknade honom i vishet och prakt.

Det begaf sig en dag, att Salomo såg en ringa landtman med

sin hustru, begge ganska underliga till sitt utseende, komma upp till hofvet. Bonden var af naturen kort och tjock, hans hufvud så stort som ett ölkrus, med borstigt hår, bred och rynkad panna, hans öron hårbeväxta och slokiga, liknande en björns, hans mun grinade af fryntlighet; han hade hängande kinder, röda drypande ögon, högrest näsa och ett stinkande skägg, liksom en bock. Hans läppar voro tjocka och framstående, hans hals kort, hans ansigte åsneaktigt. Han hade korta fingrar, tjocka, knubbiga, svarta händer, en stor, vid mage, vanskapliga björnfötter, som voro instuckna i stora, grofva skor. Han var öfverallt hårbeväxt som en igelkott, så att man ej såg en enda bar fläck på hans kropp. Hans rock skylte knappt länderna och var af dåligt tyg och dålig färg; hans

strumpor voro söndriga, så att knän och vador både här och der tittade fram; skjortan tycktes vara förfärdigad af gamla tågstumpar. Han var omgjordad med ett kort svärd, som hade en sönderrifven skida och ett handtag af gumsehörn. Hans mössa var flätad af hår och prydd med ett litet grenigt hjorthorn. Alltså oformlig och stygg var bondens gestalt och dräkt; men med allt detta var han en klok och listig man, som väl förstod att svara, om man förelade honom frågor, och ej i något ordkrig lät sig besegras.

Likaså vederstygglig som bonden var äfven hans hustru, hans kära Anna, som skönt med träkrycka smyckad stod vid hans sida. Ett lifstykke omslöt hennes bröst med starka häktor af bly; ur hennes spetsiga näsa dröp det beständigt på de tjocka, utböjda

läpparne, hennes mun räckte nära nog från det ena örat till det andra. På hennes tjocka och breda händer prålade två svarta ringar af jern. När hon ville skratta, grinade hon som en gammal hund, när hon öppnade sin breda mun, för att uttrycka en vänlig hälsning, så kunde man på hela dagen efteråt icke glömma det. Utomdessa haltade hon på begge fötterna, luktade illa ur halsen, hennes händer, fötter, ansigte och barm voro solbrända och svarta af smuts och orenlighet. Med sådana behag var denna kära Anna utsmyckad.

Då nu det kärälskeliga äkta paret stod inför konungen, omgifvet af en mängd personer, som trängde sig fram för att få se det underliga folket, frågade Salomo mannen: Hvad vill du och hvarifrån

är du? Säg mig din släkt och ditt namn!

Bonden svarade: Säg mig du först, hvem din fader eller din farfader är och hvarifrån du fått denna makt att herrska öfver alla land? då skall äfven jag nämna dig vår härkomst.

Det kan ske, svarade Salomo. Jag härstammar från Profeternas tolf släkter, min stamfader är Judas, en af hans efterkommande hette Obed, Obed födde Jasse, dennes son var David, min fader, och jag är Salomo, som efter David ärft riket. Nu gif också du mig besked!

Bonden svarade: Jag är af böndernas tolf stammar, hvilka sannerligen äro storsinnade och hedervärda. Mina förfäder voro Rumzolt och hans son Ronezolt, och dennes son var den fromme Roleprecht; han var min farfar, men

min käre fader hette Markolf och jag är Markolfus, hans älskelige son. Min hustru här är äfven af äkta, fläckfri börd, hvarom väl de klenoder vittna, som hon bär på fingrarne. Hon leder sin härkomst från Gåsarnas tolf stammar, af hennes stamfader Gänserich föddes den store Gås, och han födde Gissel, hon åter var moder till min kära Anna, som är min hustru och mitt enda tidsfördrif.

ANDRA KAPITLET.

**Huru Salomo och Markolfus täf-
la med hvarandra och Markol-
fus öfvervinner konungen.**

Salomo log åt detta svar och sade: Jag ser att du har ett klyftigt hufvud och ett godt munläder, så bonde du än är och af ett klent utseende. Derföre hade jag väl

lust att börja en ordstrid med dig
och blir du mig aldrig svaret skyl-
dig, så vill jag göra dig rik och
i nåder vara dig väl bevågen.
Markolfus bugade sig djupt och
begynte så:

Rätt mången rundligt lofvar ut,
Hvad han ej hålla kan till slut,
Den illa sjunger, han aldrig tystnar;
Men börja, konung! jag ifrigt lyssnar.

Med dessa ord uppkom en lång
och häftig ordtvist mellan Salomo
och Markolfus, såsom det i Öster-
landet ofta förekommer hos de
förnäma.

Salomo.

Af Juda stam jag boren är
Och Israels kungakrona jag bär.

Markolfus.

Uti de blindas stora konungarike
Den enögde lätt en herrskare blir utan like.

Salomo.

Vishet mig beskärd är vorden
Framför allä uppå jorden.

Markolfus.

Om ej du prisas af ditt folk,
Var sjelf din egen äras tolk!

Salomo.

Vill du ditt eget lof förbreda,
Man plötsligt skall ditt fall bereda.

Markolfus.

Så narr jag icke är, mig sjelf att klandra,
Då sällan jag beröms af andra.

Salomo.

En qvinna tadelfri och god
Är mannens skönaste klenod.

Markolfus.

En kopp med präktig grädda i
Bevaka väl för kattens röfveri!

Salomo.

En qvinna ädel, god och huld,
Går öfver gods, går öfver guld.

Markolfus.

Än när det går till kif och tvist,
Du prisar henne än, helt visst?

Salomo.

En elak qvinna ingenting
I ondska likna kan på jordens ring.

Markolfus.

Dör hon, så krossa hennes ben,
På grafven lägg en väldig sten,

Och ändock se dig om du får,
Att ej ur grafven hon uppstår!

Salomo.

En vacker mö i präktig dräkt
I mångens hjerta oro väckt.

Markolfus.

Ett vackert skinn har den der katten,
Och garfvarn lurar straxt på skatten.

Salomo.

Finns då ej någon trofast mö?

Markolfus.

Om katten svär, att heldre dö,
Ån att den läckra mjölken röra,
Säg, kan en sådan lögn du höra?

Salomo.

De goda qvinnors tro så kär,
Hvar morgon frisk och ny den är.

Markolfus.

En lus är trognare, jag ber,
Hon mannen aldrig öfverger,
Hon låter sig med honom dränka;
Derpå en mö sig lär hetänka.

Salomo.

Rätt ofta hunden straffet får
För knep, som katten dock begår.

Markolfus.

När husfrun faten sönderslår,
 Det pigan är som slängar får:
 "En sådan gås, Gud sig förbarma!
 Bör hafva sina fiskar varma!"

Salomo.

En hvar, som uppå höjden står,
 För fallets brant sig vakta får.

Markolfus.

För sent man varseblef den sten,
 Hvarpå man föll och bröt sitt ben.

Salomo.

Vinet mycken tvedrägt stiftar,
 Drinkaren sitt lif förgiftar.
 Den sitt mål dock närmast är,
 Som betänkt, hvad han begär.

Markolfus.

Den som af katten väntar sig en calf,
 Hans arbetes och mödas lön blir half.

Salomo.

Mycket honung äta, är ej godt;
 Håll dig till hvad sundt är blott!

Markolfus.

Så snart man slut på kalaset ser,
 Man slickar fingrarne efter mer.

Salomo.

Det är skrifvet: ångra sig får den,
Som sitt hus förtror åt trolös vän.

Markolfus.

Med godt och ondt är huset fullnog försedt,
Och kryphål har hvar råtta väl mer än ett.

Salomo.

Hemlig smälek bättre är, minsann,
Än stå blygselhöljd inför hvar man.

Markolfus.

Har du under svansen hunden kysst,
Tala inte om det, tyst!

Salomo.

Den som gerna och af kärlek ger,
Af Gud och människor sig älskad ser.

Markolfus.

Den som blott slickar knifvens must,
Hans tjenare ej fetnar just.

Salomo.

Den som sin tjenare håller dåligt,
Får lida vårdslös uppässning tåligt.

Markolfus.

Blir åsnans välmåga alltför stor,
Han kastar af dig, när minst du tror.

Salomo.

Din son du bör från hans ungdom lära
Att frukta Gud och att dygden ära.

Markolfus.

Den som sin ko intet foder ger,
Snart hennes mjölk får ej njuta mer.

Salomo.

När en domare sitt utslag fäller,
Lika för båd' hög och låg det gäller.

Markolfus.

Stundom oxen mannen leder
Och i smutsen kastar neder.

Salomo.

En mästare man må väl ära
Och ungdom lyssna till hans lära.

Markolfus.

Om åsnan vältrar sig i hö,
Skall hår och fnas deri han strö.

Salomo.

Ej någonsin ett berg du såg,
Att daldjup derbredvid ej låg.

Markolfus.

Ju högre berg, dess lägre dal,
Så lärde jag af farfars tal,
Och ville pröfva det i blinken —
Pladask, i pöln jag föll från brinken.

Salomo.

Du frågar, hvad mig kärast vore,
Att hvarje tjuf till galgen fore.

Markolfus.

Om hvarje tjuf till galgen fore,
Hvem vet, hur med dig sjelf det vore?

Salomo.

Den sak mig synes undersam,
Att mången lefver utan skam.

Markolfus.

Ett ordspråk går i hvar mans mund:
En hund ju lefver som en hund.

Salomo.

Omätlig skymf förtjenar den,
Som lönar godt med ondt igen.

Markolfus.

Om hunden giftet till sig krafsar,
Skräm honom ej! han bits och nafsar.

Salomo.

Skall den en trogen vän dig blifva,
Med hvilken du vill gyckel drifva?

Markolfus.

Vill du af halm ej stucken bli,
Får du ej lägga dig deri.

Salomo.

Har konung en gång sitt ord talat ut,
Ej töfvar, förr'n saken han bringar till
slut.

Markolfus.

Om ulfvar för din plog du spännt,
Blir med ditt landtbruk ej stort bevändt.

Salomo.

De som till lögnen gerna fly,
Dem bör man framför andra sky.

Markolfus.

Den ej med sanningen kan bestå,
Han måste slutligt till lögnen gå.

Salomo.

Med den ej pläge du tidsfördrif,
Som söker trätor alltjemt och kif.

Markolfus.

Ett drypande tak, en elak qvinna!
Ej ro för mannen står der att finna.

Salomo.

Den som ringa skänk försmår,
Aldrig någon större får.

Markolfus.

Föraktad vän och hungrig hund
Får vaka mången sömnlös stund.

Salomo.

Blir du föraktad, styr din harm,
Fly för processer och allarm.

Markolfus.

Hur mycket du i struntan rör,
Blott våra näsor ondt du gör.

Salomo.

Det blir dock sannt evinnerlig:
Sin tid har hvarje sak för sig.

Markolfus.

På sommarn ätas körsbär gerna
Och bort man kastar deras kärna.

Salomo.

Ålderdomen uti all ära!
Men sjuttiårs gosse är svår att lära.

Markolfus.

Om gammal räf du slår i band,
Så akta vador, akta hand!

Salomo.

Ej passar en apa att gapa och pladdra
Och vidt och bredt att om vishet sladdra.

Markolfus.

Det till de största under hörde,
Om hunden säck till qvarnen förde.

Salomo.

Spara aldrig riset blott!
Det gör barnet ändock godt.

Markolfus.

Vill du väl hos geten stå,
Smeka liten killing då!

Salomo.

Oomkullstöttlig är den sanningen:
Sist i galgen dinglar lögnaren.

Markolfus.

Profetisk vishet just ej den har,
Som örnar för flädermöss tar.

Salomo.

När frosten jordens kraft betingar,
Ej plogen bonden nytta bringar.

Markolfus.

Mycken kostnad då han sig bespar,
Skördmans dagslön i behåll han har.

Salomo.

Den, som blott med möda kan sig nära,
Intet prål och glitter må begära.

Markolfus.

En man, som hungrar sjelf, dock löper
Åstad ibland och än en hund sig köper.

Salomo.

Det kärnfulla språk i ditt hjerta fäst:
Lika med lika trifvas dock bäst.

Markolfus.

Den som på sitt hufvud är skallig och bar,
Emot den skorfvige tycker sig rar.

Salomo.

Låt ej någon blygsel störa,
Hvad med heder du kan göra!

Markolfus.

Skulle räfven rättorna försmå,
Till döds han hungra och tråna må.

Salomo.

Om sommarn myran samlar bröd,
Att ej om vintern lida nöd.

Markolfus.

Den som om sommarn ej samlar bröd,
Om vintern gerna må lida nöd.

Salomo.

Går tjuften bort och sig honung stjal,
Var viss, hans hustru den gömmer väl.

Markolfus.

Ja, hvad än vargen gör för rofferi,
Varginnan säger: han gör rätt deri.

Salomo.

Allmänt älskas den utaf sin nästa,
Som vill allting vända till det bästa.

Markolfus.

Ser jag ett hål på en annans rock,
Skall jag väl detta då skyla ock?

Salomo.

Sofvande hund skall icke du väcka
Och hemlig ogerning slugt betäcka.

Markolfus.

Väl taladt! det har jag sjelf besannat,
I smyg jag gjort både ett och annat.

Salomo.

Vill min läras föreskrift du följa,
Aldrig hoppets stjerna sig för dig skall dölja.

Markolfus

Den ondt begär, han godt hoppas vinna;
En nöt, den han dock skall ihålig finna.

Salomo.

Ej under solen jag annat vet
Än vanskligt allt och fåfänglighet.

Markolfus.

En markatta tycker sig vis och klok,
Fast hela dess väsen bär skylt af en tok.

Salomo.

Vill du med ära hinna till livvets höst,
Svik ej ett gifvet löfte, ej hederns röst.

Markolfus.

Att på en svala och en fjäder glo,
Är deremellan skillnad ej, måntro?

Salomo.

Har du fått dricka och fått äta,
Skall tacksamhet du ej förgäta.

Markolfus.

Den hungrige, den som är mätt,
De sjunga hvar uppå sitt sätt.

Salomo.

I deras hus ej må du gästa,
Som klandra och bele sin nästa.

Markolfus.

Den varg, du fått in i din bur,
Ej kommer helskinnad derutur.

Salomo.

Ingen dödlig så fullkomlig är,
Att blott fröjd och frid han med sig bär.

Markolfus.

Den ingen krake i stallet har,
Får lunka till fots, den saken är klar.

Salomo.

Med goda ord rätt ofta vreden häfves,
Men med skällsord vänskapen förqväfves.

Markolfus.

När tvänne käringar börja gräla,
Hvarandras bofstreck de högt förmäla.

Salomo.

Den visst en dåre kallas bör,
Som svaret ger, förr'n han frågan hör.

Markolfus.

Hur tjutande än stormen flyger,
Den döfve tror att fram han smyger.

Salomo.

Mången skulle ha fullnog af ära,
Ville Gud blott honom guld beskära.

Markolfus.

Ej alltid så mycket åt hunden det fanns,
Som snålt han begärde med viftande
svans.

Salomo.

Af kärlekens qual mången tärdes och led,

Tills dödsblek han lades på sjuksängen
ned.

Markolfus.

Den unga mön till slut gaf ofta vika
För sjuklingen i huset det varma, rika.

Salomo.

Ej en redlig man ur bädden hunnit,
Förrän bofven med hans bröd försvunnit.

Markolfus.

Innan hunden ännu gjort sitt kap,
Ned det redan gått i vargens gap.

Salomo.

Hvart kungen ställer än sin färd,
Han följes af sitt goda svärd.

Markolfus.

Närhelst i vrån än hunden går,
Med krokiga ben han der står.

Salomo.

Den af godt samvete ej följes,
Ej båtar att hans missdåd döljes.

Markolfus.

När hinden förskräckt undan jägaren
flyr.

Omkring henne smuts som en vatten-
konst yr.

Alltså slutade ordstriden, och kungen sade: Markolfus! kan du ej komma åstad med ett mera städadt språk, så vill jag inspärta dig bland aporna på gården. Ingalunda! svarade Markolfus, men du är uttröttad, därför gif dig öfvervunnen och betala allt hvad du mig lofvat.

Då trädde några af konungens råd fram, ty de mente att Markolfus' vishet hade förtörnat konungen, och sade till Markolfus: Bonde, du är oförskänd, och om du icke afstår från din begäran, så skall man med käppen klappa dammet af din rygg.

Markolfus ropade:

Der tro ej gäller och ej rätt,
Der sjelfva kungen står sig slätt.

Derpå gick Salomo in till sig och befallde, att man skulle ikläda bonden och hans hustru nya kläder och skor, gaf dem dess-

utom mycket penningar och visade dem stor nåd och vänlighet vid deras afsked från hofvet.

TREDJE KAPITLET.

Huruledes Salomo kommer till Markolfus' boning och huru denne tillförde honom en flaska mjölk, som var betäckt med en ko-kaka.

Kort derefter begaf det sig, då Salomo anställde en jagt, att han kom i närheten af en aflägsen bondgård. Då sade en af hans följeslagare till honom: Herre konung! det är den putslustige Markolfus' boning, han som så väl förstår sig på munkrig. Detta var konungen kärkommet; han lät alltså sitt följe draga förut och gick in för att se om det stod väl eller illa till med gynnaren. Han red in öfver

husets tröskel och ropade: hvem är i detta hus?

Halfannan man och ett hästhufvud! ropade Markolfus i det han trädde fram; men lemna mig här ostörd, ty jag säger dig, den ena stiger upp, den andra går ned och de kunde lätt alla förderfvas.

Salomo fordrade en förklaring af dessa gåtlika ord, ty han förstod dem ej. Då sade Markolfus: din häst sänker hufvudet in genom dörren, sedan är äfven du till hälften härinne och jag är det helt och hållet; det gör tillsammans halfannan man och ett hästhufvud. Vidare kökar jag här bönor, som porla och hoppa upp och ned; derföre stör mig icke, på det de ej må koka öfver.

Då frågade konungen: Markolfus, hvar är din far?

M. Han är, tror jag visst, ute och gör två skador utaf en.

S. Hur då?

M. Jo se, min fader har ett hvetefält, öfver hvilket grannarne ha gjort en väg: den vill han tillspärra för dem; men då skola de göra ännu en väg derbredvid.

S. Nåh, hvar är din moder?

M. Hon gör sin svägerska en kärlektstjenst, som denna aldrig kan vedergälla henne, så länge världen står.

S. Den måste vara ganska stor; huru skall jag förstå det?

M. Hennes svägerska ligger för döden och emedan begge qvinnorna högt älskade hvarandra, så gick hon bort att tillycka hennes ögon; den tjensten kan hon aldrig göra henne tillbaka.

S. Och hvar är din broder?

M. Han sitter der vid häcken och stämplar mord och dråpslag.

Salomo såg sig om och förstod straxt Markolfus' tal, ty icke långt

ifrån dem satt dennes broder och var ifrigt sysselsatt att på ansigte och armar befria sig från mygg, flugor och krypdyr af alla slag.

Och hvar har du din syster, frågade han slutligen.

M. Hon sitter derute ganska sorgsen och gråter öfver sin fröjd.

S. Hur kan det hänga ihop?

M. Jo se, hon var hela Maj öfver så lustig och glad, att ingen för hennes sång kunde höra sina egna ord; deröfver gråter hon nu, ty hon har förgått sig.

Bondens fyndiga och tokroliga väsen behagade konungen ganska väl och han sade ändtligen leende till honom: säg mig, du lustiga putsmakare, hvaraf kommer din förslagenhet och qvickhet?

Markolfus svarade med en högtidlig stämma och sade: I din fader Davids tid, när du ännu var ett litet barn, blef en stor uggla

fångad, hvilken man i köket kostligt anrättade, för att deraf bereda vissa läkemedel. Då tog din moder Bathsela hjertat af ugglan, lät steka det i en panna och gaf det dig att äta; men på mig, som just befann mig i köket, göt hon såsen öfver hufvudet. Jag slickade begärligt upp så mycket möjligt var, och deraf, vill jag tro, kommer min förslagenhet, liksom utaf förtärandet af ugglans hjerta din vishet.

Konungen log åt detta skämt och sade: jag måste nu rida härifrån, men säg din moder att hon skall skicka mig en stor flaska full med mjölk och betäcka den med en väl tillagad kaka. Om du bringar mig detta, skall du få begge delarne väl betalta. Med dessa ord red konungen derifrån.

Markolfus och ännu mer hans moder fröjdade sig ganska myc-

ket öfver denna befallning; hon lagade genast mjölken jemte kakan i ordning. Derefter gjorde sig Markolfus färdig att föra begge delarne till konungen. Vägen var temligen lång; när han nu kom öfver heden, inställde sig en obeveklig och väldig tomhet i hans mage. Markolfus betänkte sig icke länge, han åt upp hela kakan, hvarmed mjölkflaskan var betäckt, och ersatte den med en kokaka, som han under vägen händelsevis fann.

När konungen såg honom ankomma med en sådan börda, upplågade han af den häftigaste vrede och utfor emot honom derföre, att han icke bättre fullgjort hans befallning. Då svarade Markolfus: hungern öfverföll mig under vägen och gjorde att jag åt upp kakan; dock betäckte jag åter flaskan med en kaka, som är utaf

samma ko som mjölken. Ät nu mjölken och kakan sjelf, ropade konungen, och akta väl din hals, ty jag vill till straff pålägga dig ett profstykke.

FJERDE KAPITLET.

Huru Markolfus består profstycket.

Konungen fortfor i sitt tal och sade: vi vilja begge genomvaka hela natten, men om sömnen blott ett ögonblick öfvermannar dig, så låter jag på mitt ord hänga dig. Du vet att jag icke plägar ljuga.

Låt så vara, svarade Markolfus; uthungrad, som han var, tömde han mjölkflaskan, utsträckte sig derefter på marken och började att väldigt snarka.

Markolfus, sofver du? tillropade honom konungen.

M. Nej, herre konung, jag tänker blott.

S. Hvad tänker du då?

M. Att haren har lika många ledfogningar på svansen, som på ryggen.

S. Det skall du i morgon bevisa, eller ock dö.

Markolfus snarkade ånyo och Salomo ropade åter: Markolfus, sofver du?

M. Nej, jag tänker blott.

S. Hvad tänker du då?

M. Att en skata har lika många hvita fjädrar, som svarta.

S. Det skall du i morgon bevisa mig, eller ock dö.

Markolfus låg en stund, derpå snarkade han åter. Salomo ropade: Markolfus, sofver du?

M. Nej, herre, jag tänker blott.

S. Hvad tänker du då?

M. Att ingenting är så hvitt och glänsande, som det kära dagsljuset.

S. Derest du icke i morgon kan med ett exempel bevisa mig detta, så är du dödens man.

Då vände Markolfus sig på andra sidan och snarkade. Åter ropade konungen honom an, men Markolfus svarade med ovilja: låt mig dock tänka!

S. Nåh, hvad då?

M. Hvad man vill dölja, det skall man ej åt kvinnor förtro.

S. Det bevisar du mig i morgon, eller låter jag hänga dig.

När du så vill, svarade Markolfus, skall jag om elaka kvinnor bevisa dig ännu mer, ibland annat, att en elak kvinna öfverlistar sjelfva djefvulen.

Det skall du bevisa eller dö, ropade Salomo vredgad, ty han

kunde ej tåla, att man talade illa om fruntimmerna.

Nu begynte Markolfus åter snar-
ka. Konungen ropade: sofver du,
Markolfus?

M. Nej, herre konung, jag tän-
ker blott.

S. Och hvad tänker du?

M. Att naturen är mäktigare
än vanan.

Konungen sade: derpå skall du
äfven lemna mig bevis, eller kom-
mer du i galgen. Dock lade han
Markolfus' sista ord på hjertat,
och som han var trött till att va-
ka, begaf han sig till hvila.

Straxt gick Markolfus till sin
syster Fussade och ställde sig som
om han varit högst förtörnad på
konungen. Kära syster, sade han
i det han tog sig en mycket vig-
tig och förbittrad min, jag vill
förtro dig en stor hemlighet, om

du kan tåga; men gif mig först din stora köksknif.

Fussade svarade: måtte Gud straffa mig, om jag skall förråda dig, skulle jag än därför lida den bittraste död.

Nåväl, sade Markolfus, då vill jag i högsta förtroende nämna för dig, att konungen hotat att låta dränka mig eller hänga mig i galge: detta har gått mig djupt till sinnes, och så snart jag kommer honom in på lifvet, sticker jag ned honom, sedan har jag ingenting att frukta af hans hotelse. Farväl, kära syster, och tig med allt hvad jag sagt dig. Dermed tog Markolfus knifven under rocken och begaf sig åter till hofvet.

FEMTE KAPITLET.

Huru Markolfus framlägger sina bevis och derföre blir förvisad från hofvet.

Och det skedde, då Salomo andra morgonen vaknade och erinrade sig, hvad som föregått under natten, att han församlade sitt råd, steg upp på sin thron och lät kalla Markolfus till sig.

Derefter framfördes en hare och Markolfus räknade lika många ledfogningar på svansen, som på ryggen.

Derpå förebragtes en skata; Markolfus plockade den och det befanns att de hvita fjädrarne voro lika många som de svarta.

Och nu tog Markolfus hemligen en flaska med mjölk och satte den på ett mörkt ställe, derpå bad han konungen följa sig, ty han

ville bestyrka sin tredje utsago. Konungen följde honom och stötte oförhappandes emot mjölkflaskan, så att han var nära att falla. Då blef Salomo förbittrad och hotade att låta döda honom. Men Markolfus bad om nåd och sade: har du icke befallt mig gifva dig ett exempel derpå, att dagsljuset är mera hvitt och glänsande, än mjölk och snö? Hade solen lyst hitin, så skulle du icke hafva stapplat.

Konungen skrattade och fordrade det fjerde beviset angående qvinnors pratsjuka.

Det skall jag straxt gifva dig, sade Markolfus, men tillåt mig att först inför dig klaga min nöd. — Jag har en syster, vid namn Fussa, som är ogift och förr var af goda fäder; men nu har hon sig sjelf till vanära och alla de mina till skymf och stor bedröfvelse förgått sig; och vill hon dock hafva

sin del af min faders arf. Gör efter din rättfärdighet, herre konung, och afdöm saken emellan oss.

Straxt lät konungen Fussade komma inför sig. Så snart det skett, sade Markolfus till konungen: Herre, detta okyska stycke har genom sina lustar bragt mig och de mina i vanheder; jag önskar, hon låge i hafvets afgrund. Nu vill hon till på köpet dela med mig. Deröfver, min herre och konung, var nu en domare emellan oss begge, jag är din trognaste tjenare.

Då ropade Fussade: du ljuger, din falska bedragare, din illasinnade lönnmördare! Akta er för honom, herre konung, ty han har svurit eder hämnd och vill sticka er till döds.

Markolfus föll henne i talet. Det

är icke sannt, du lögnaktiga slyna! tig, eller . . .

Herre konung, ropade Fussade, värdigas blott, att låta visitera honom, han har min köksknif gömd under sina kläder.

Straxt sprungo konungens tjenare fram och visiterade Markolfus, men de funno icke knifven, ty han hade redan för längesedan åter kastat den ifrån sig. Nu förklarade Markolfus för konungen: att han häraf väl torde finna, att man ej åt qvinnor får förtro, hvad man vill hålla hemligt, ty han hade blott velat pröfva sin syster.

Nu begärde konungen ett exempel derpå, att naturen vore mäktigare än vanan; Markolfus utbad sig anstånd till aftonen. Men nu fanns vid hofvet en katta, som, när konungen höll taffel, satte sig intill honom på bordet och med tassarne höll hans vaxljus; så för-

blef hon ganska lugnt sittande, det måtte framföras aldrig så läckra saker af kött eller fisk; ty alltså var hon inlärd.

Som nu Salomo satte sig till bords, trädde Markolfus in och lät just framför tassarne på katten en rätta framspringa; denna lät henne dock springa sin väg, så begärlig hon än var derefter. Derpå lät Markolfus ännu en rätta springa; men kattan förblef sittande, så gerna hon ock sprungit efter; ty hon fruktade för konungen, som höjde hotande fingret emot henne. Men vid den tredje rätten lät hon ljuset falla och sprang efter henne af alla krafter, ty hon kunde icke längre öfvervinna sin natur.

Se, herre konung, ropade nu Markolfus, om jag icke hade rätt. Nu har jag också bevisat allt, hvad jag förbundit mig till.

Nej men! sade Salomo, du har äfven erbjudit dig visa, att en elak qvinna i ondska och list öfvergår djefvulen sjelf.

Det är sannt, svarade Markolfus, jag hade så när glömt det. Men jag vill bevisa er det med ett exempel.

Om en elak och listig qvinna.

Det var en gång en rättskaffens landtman, som med sin hustru lefde så endrägtigt och Gudi behagligt, att han var alla sina grannar ett mönster och en fröjd. Men detta gaf djefvulen ett hjertesår; förgäfves försökte han sina konster, för att störa det lyckliga äkta parets kärlek och endrägt. När han en gång förtretad häröfver satt vid vägen, frågade honom en elak och listig qvinna: hvarför ser du så sur ut? Då klagade djefvulen sin nöd för henne;

men den elaka qvinnan begabba-
de honom derföre att han var en
så dum och arm djefvul och sade:
mot en god betalning skall jag
sörja för, att du vinner din af-
sigt. Då lofvade djefvulen henne
ett par nya skor.

Alltså afslöts kontraktet och den
elaka qvinnan gick genast bort
till den goda bondhustrun och sa-
de henne liksom en deltagande
väninna med sorglig min, att hen-
nes man begick stor otrohet emot
henne, i det han hemligen inlät
sig med andra qvinnor. Men det-
ta ville den goda hustrun icke
tro, så högt än den elaka kärin-
gen bedyrade sitt påstående.

Slutligen sade gumman till hen-
ne: så följ åtminstone mitt råd,
om det icke gagnar, så skadar det
icke heller: nästa natt, när eder
man är insomnad, skär med en
knif bort en lock af hans skägg,

sedan kan I räkna på, att han skall hata hvarje annan qvinna och blifva endast er trogen. Den goda hustrun lofvade att så göra och tackade käringen för rådet.

Nu skyndade den elaka hexan till mannen, som just var syssel-satt att följa plogen. Hon begynte så: Det förundrar er kanhända, att jag uppsöker er här; men I är en så hygglig och allmänt värderad man, att jag ej kan underlåta att varna er för en stor fara, som hotar er från er hustru.

Mannen ville tacka henne med ett kok stryk för det hon så förtalade hans hustru; men hexan lät sig icke bekomma, utan fortfor: jag hörde, huru hon lofvade sin älskare att nu i natt under sömnen skära halsen af er. Akta er derföre väl och blif vaken; men låtsas att sofva; då skall I få se, om jag talar sanning.

Ehuru mannen icke satte tro till den elaka qvinnan, så gjorde han dock såsom hon tillstyrkt; när hustrun nu trodde att mannen sof, så kom hon fram med en blank knif och begynte afskära hans skägg. Då for mannen upp i ursinnig vrede och stötte och slog sin goda qvinna så länge, tills hon störtade liflös till golfvvet.

I detta ögonblick trädde djefvulen fram till den elaka qvinnan och räckte henne på behörigt afstand på en käpp de lofvade skorna och sade: du öfverkloka qvinna, der har du din lön, tag skorna af käppen, ty jag är icke värdig att nalkas dig och jag tillerkänner dig mästerskapet.

Härmed har jag löst mitt ord, så slutade Markolfus sin berättelse. Men konungen var för denna historia ganska ond på honom och sade: din uppgift har du väl

slugt löst; men du skall ej tala illa om de goda qvinnorna, emedan jag icke kan tåla det. Derföre vik på ögonblicket bort från mitt hof och låt icke mer se dig, annars skall jag låta hetsa hundar på dig och på sådant sätt jaga dig bort.

Då smög sig Markolfus ännu samma natt långsamt hem till sin hydda och tänkte länge efter, huru han åter skulle kunna komma till hofvet. Det må gå hur det vill, sade han vid sig sjelf, men den vise Salomo skall ingen ro hafva för den narren Markolfus.

SJETTE KAPITLET.

**Om riddaren med den kala hjes-
san och om Salomos visa
domslut.**

Och det skedde andra morgonen, när Markolfus erfor att konungen skulle sitta till doms, att han begaf sig på väg till staden och köpte sig en hare, hvilken han gömde under kläderna. Som han nu kom inom slottsporten och tjernarne blefvo honom varse, upphäfde de ett stort skri och het-sade hundar emot honom. Då släppte Markolfus sin hare lös, efter hvilken hundarne nu med ljudligt skällande störtade sig; men sjelf undkom han in på slottsgården, hvarest konungen snart fick honom i sigte. När konungen blef honom varse, ropade han: kommer du ändock, din fördömda ka-

nalje, hvem har släppt dig in? Markolfus svarade: du ser mig nu här, det må vara väl eller illa.

Då sade konungen: Markolfus, du ser, palatset är öfverallt behängdt och siradt med tapeter och mattor, akta dig derföre att spotta annorstädes än på någon bar fläck. Det lofvade Markolfus.

När nu tiden var inne att rätten skulle taga sin början, trädde många fruntimmer och riddare in och satte sig i runden. Medan detta pågick öfverfölls Markolfus af hosta, så att mångahanda saker samlade sig i hans mun, som han gerna ville spotta ut; men huru han än såg sig omkring, fann han ingen bar fläck, hvarpå han kunde leverera dem. Ändtligen varseblef han bredvid konungen en riddare, som hade kal hjessa; på denna spottade han så flitigt, att både panna och hufvud orenades.

Då for konungen upp emot Markolfus och sade: huru understår du dig något sådant? Markolfus svarade: Herre konung, det var det enda bara ställe i hela salen; också bör herrn der alls icke beklaga sig, ty jag har ju ganska väl gödslat hans skallighet; hade detta händt honom förut, skulle han nu kunnat ha en lång härpiska.

Men den skallige var häftigt uppbragt och konungen hade mycken möda att ställa honom tillfreds.

Derefter steg Salomo upp på sin thron, för att offentligen hålla dom med folket. Då kommo två qvinnor af den ringare folkklassen fram, den ena med ett dödt, den andra med ett lefvande barn. Den ena hade om natten legat ihjäl sitt barn, stal derpå samma natt från sin sofvande grannqvin-

na hennes nyfödda barn och lade sitt döda i dess ställe. När denna nu andra morgonen uppvaknade och såg det främmande döda barnet, höjde hon ett stort jemmerskri, ryckte af sig håret och ref sina kläder sönder. Men emedan grannqvinnan icke ville tillstå sitt bedrägeri, så kommo de begge inför Salomo och begärde hans utslag.

Då Salomo hade förnummit deras tvistefråga, sade han: då hvardera af er vill behålla barnet för sig, så skall jag helt kort afgöra saken. Man bringe hit ett svärd och dele det lefvande barnet midt itu och gifve så åt enhvar sin hälft. När detta skulle ske, gjorde den ena ett anskri af fasa, gret och ropade: nej, herre, lemna heldre åt henne barnet helt, än att göra så åt barnet; men den andra qvinnan, som förde ett lätt-

färdigt lefverne, var nöjd med utslaget och ropade med hög röst: nej jag vill hafva min rätt; barnet vare hvarken mitt eller ditt, utan må det delas.

Då insåg Salomo, hvem af de båda, som var barnets köttsliga moder; han gaf det åt den, som blott hade bedt om dess lif.

Alltså ärade och prisade hvar man konung Salomos domslut och vishet.

Blott Markolfus var icke tillfreds med utslaget; han stod upp och sade: min gode herre och konung, hvarpå har du igenkänt modren?

Salomo sade: jag igenkände henne på hennes klagande gråt och tårar och emedan hon icke kunde uthärda att man sönderdelade hennes barn.

Ha ha, skrattade Markolfus, du tycks ganska illa förstå dig på

qvinnorna, då du tror på deras tårar och tar deras list och förställning för sanning. Om en kvinna gråter med ena ögat, så skrat- tar hon med det andra, och hvad hon med munnen säger, det menar hon ej med hjertat. Till utseendet äro de fromma och ärb- bara, men Gud allena vet, huru det inom dem ser ut. Qvinnan kan ljuga, smickra och bedraga dig med fullkomlig köld, hon är full af lidelse och hyckleri, och rörlig såsom vatten och luft.

Tig, eländige belackare, ropade Salomo vredgad; väl torde din moder, som födt en sådan galgfågel, vara en kvinna af dylik art. Der fruntimmer äro, der finnas äfven många fröjder; en kvinna är en angenäm lust; af kvinna blir hvar- je människa född, derföre skall ock hvar och en hålla henne i ära. Hvad är all makt och herra-

välde, hvad allt guld och all rikedom i världen, hvad lycka och njutning och fröjd utan qvinnor? Den, som måste lefva utan dem, honom vore bättre att han aldrig blifvit född. Qvinnan närar, omhuldar och älskar sitt barn ända in i döden, hon regerar huset, är ynglingens kärlek, mannens fröjd, gubbens tröst; qvinnan lär oss att förgäta mödorna och är sin makes hulda tröstarinna; hon är utan hat och bedrägeri. En qvinna har bragt mig till världen och en qvinna skall ledsaga mig derur. Derföre skall din tunga förlamas, om du i dag en gång till talar illa om qvinnorna.

Ganska bra, sade Markolfus torrt; man hör väl, att hvad som är i hjertat, det kommer ock på tungan; emedan du är en stor beundrare af sköna fruntimmer, så sjunger du deras lof. Men prisa dem icke så högt, ty jag säger dig: sannerligen, innan du nedlägger dig, skall en qvinna hafva förårgat dig.

Då intogs konungen af den häftigaste vrede och ropade: fly genast, du gudlösa spyfluga, eller jag låter hänga dig, hvar jag träffar dig!

SJUNDE KAPITLET.

Huru fruntimren, af Markolfus
 uppviglade, resa sig upp emot
 konung Salomo.

När Markolfus såg, att han helt och hållet förspillt konungens ynnest och i stället belastat sig med hans vredes tyngd, förfogade han sig skyndsamt derifrån och flydde undan genom folkmängden. Hans första steg förde honom till den qvinna, åt hvilken konungen inför rätta tilldömt barnet. Han sade: vet du redan, hvad nytt som tilldragit sig vid hofvet? Hon svarade: jag vet blott, att jag har mitt barn åter, hvilket var mig frånstulet.

Så hör då, sade Markolfus, konungen har sedan ångrat att han tilldömt dig ditt barn; han vill nu uppsöka dig, för att döda ditt barn och låta begrafva dig sjelf lefvande.

Är det sannt? frågade qvinnan. Jo, vid mitt lif, bedyrade Markolfus.

Qvinnan svarade: då är han en af de orättvisaste domare, som solen någonsin beskinit, och han och hans efterkommande skola umgälla det.

Ack, fortfor Markolfus, visste du blott först allt; han och hans råd tillika med hela hofvet hafva öfverenskommit, att hädanefter hvarje man för sig ensam och allena får hafva sju qvinnor lagligen till äkta. Men huru skall det aflöpa och hvad kan blifva följdén deraf? Den ena skall komma i träta med den andra; ty när han med förkärlek fäster sig vid den ena, skall då den andra visa ett vänligt ansigte deråt? Den skönaste skall blifva föredragen och de andra i längden förskjutna. Det skall blifva ett frö till allehanda tvedrägt och till en evig ofrid.

Visste jag att det vore sannt, sade qvinnan, så skulle jag skynda in till staden och omtala det för alla goda hustrur, på det de så fort som möjligt må förebygga denna stora orättvisa.

Tro mig! svarade Markolfus, jag talar sanning.

Hastigt kastade qvinnan en kappå omkring sig och ilade så fort hon kunde till staden; hon kallade qvinnorna från hus till hus tillsamman och sade till dem: hören, goda qvinnor och medsystrar, den nya och oerhörda tidning, som jag bringar er. Salomo, vår konung och herre, och med honom hans falska och fala råd,

har påfunnit ett nytt äktenskap, till följe hvaraf hvarje man för sig ensam skall hålla sju qvinnor. Går detta påbud i fullbordan, ack! så skola vi få bittra dagar.

Då fanns ingen enda ibland dem alla, som fägnade sig åt budskapet, de blefvo alla sorgsna och harmfula i sitt sinne. Ändtligen efter långvarigt och häftigt skrikande och rådplägande blefvo de ense derom, att med våld omintetgöra konungens bud. De församlade sig därför i stora skaror, så att flera hundra voro skockade tillsammans, och stormade emot konungens borg, uppbröto porten, kastade den i grafvarne och trängde in på den inre borggården.

Uppskrämd af larmet kom konungen qvinnorna till mötes, men helsades med så smädliga utlåtelsér, att han ännu aldrig hört sådana från ett fruntimmers mun, och detta bragte honom så ur fattning, att han knappt kunde komma fram med den frågan: Hvarföre, I fruntimmer, vänden I er med ett så bittert hat emot mig, att I så här fiendtligt dragit i härnad emot mitt slott?

Då framträdde en, begåfvad med en synnerligt skarp tunga, hvilken af de an-

dra blifvit uppfordrad att taga ordet, och ropade med väldig stämma:

Herre konung, I må väl kunna få er vilja fram, ty I är en väldig och rik herre; guld, silfver och ädelstenar bringar man eder i öfverflöd, sålunda kunnen I skänka edra många fruntimmer och väninnor nog och efter välbehag. Men deri kan en fattig man icke göra som I. Derföre att I har så omätliga tillgångar att tillfredsställa edra väninnor, är det också eder möjligt att lefva i fred ibland dem. Väl är det ett gammalt sannt ord: den som bryter äktenskapets tro och gör hvad som icke höfves göra, den vore visst af hjertat glad, om han såge alla menniskor göra så. Derföre skullen I väl nu vilja med våld skylta eder skymf genom vår.

Vredgad svarade Salomo: Gud har genom sin nåd satt mig till eder konung; skall man nu icke lyssna till mitt bud?

Jo helt visst, skrek qvinnan ännu högre, med all rätt; men vi härstamma äfven af Abrahams säd och hafva jemte våra förfäder hållit Mose lag i ära; den villen I nu helt och hållet upphäfva och lära oss ett nytt äktenskap.

Då studsade Salomo ooh frågade hvad de mente.

Det vill jag säga er, fortfor qvinnan: Ni har påbudit, att en enda man i laga äktenskap skall kunna hafva sju hustrur, då likväl med allt skäl redan en kunde vara nog. Det hafva vi alla förnummit; men när hörde man nånsin något sådant? Herre konung, det går öfver människokrafter. Vetem I då icke att konung Saul blef afsatt, emedan han icke höll lagen? Äfven eder fader David bekom det rätt illa, att han såg Bathseba i badet, ty han röfvade henne derefter och bragte Urias om lifvet. Man talar i hela landet om, att I icke är något äkta barn, derföre torden I väl hafva vanslägtats från gammal rätt och sed. Men sannerligen, herre konung, oss tyckes det varit bättre gjordt, om en hustru finge ha sju män, än tvärtom.

Salomo måste skratta och sade till sina hofmän: qvinnan vill väl skämta? I sanning säger jag er, så många qvinnor har jag ännu aldrig sett på ett ställe.

När qvinnorna sågo konungen skratta, ropade de alla, den ena öfver den andra: Du allra arglistigaste herre, Gud beröfve dig din ära; ty du har gjort oss en

scriande orättvisa, och nu vill du ännu dertill låna oss. Saul och David voro på sin tid illasinnade; men du är den värste af alla

Längre kunde konungen icke tåga; han bleknade af vrede och harm och sade: huru skall jag väl kunna tvista med qvinnor? Sannerligen ingen mästare (rabbin) har sagt oss nog om qvinnornas elakhet. En elak qvinna är ett gift, som smyger sig in till mærg och ben och besmittar dem. Bättre är att vistas hos skorpioner och drakar, än hos dem. De äro ständigt mannens trätgiriga motsägerskor. Deras vrede är mera brännande än öknens sand och deras tunga mera sönderslitande än gisseln; deras fräckhet sönderbryter alla skrankor, det hafven I nu sett.

Då sade rådsherrarne: Herre, I gör orätt att så utbryta emot qvinnorna och ännu mer reta deras sinne.

Derpå svarade Salomo: hafven I då icke förnummit, huru de kränkt min ära och smädat mig? Derfor skola de med all hårdhet straffas.

Knappt hade konungen talat ut, förrän Markolfus hastigt sprang fram utur trängseln till konungen och sade: Herre konung,

tack ske eder, att I gjort efter min vilja. Jag ville aldrig tro, att I alltid skulle prisa fruntimren; nu hafven I afvikit från deras lofsjungande, såsom jag nyss sjelf har hört. Jag sade er, innan I läggen eder ner, skall en qvinna förarga er; det allt är nu uppfyllt och besannadt.

Salomo bleknade af vrede och sade: hören blott denna skändliga människa; må ditt lif förbittras, du som upptänkt en sådan elakhet och föranledt mig att utbrista i onda ord emot qvinnorna. Förbannad vare du missbildade varelse, vik ifrån mig och kom aldrig mer för mina ögon! ty i sanning, säger jag dig, visar du mig åter ditt vederstyggliga ansigte, låter jag kasta dig i hafvet eller hänga dig i galge.

Alltså blef Markolfus för tredje gången förvisad från hofvet.

Derefter sade rådsherrarne till konungen: Herre konung, ursäkta eder med milda ord hos dessa fruntimmer, att de lugnade må återvända hem.

Då vände sig Salomo vänligt till qvinnorna och sade: veten då, I goda fruntimmer, att det gör mig innerligen ondt, att hafva förebrått och bedröfvat eder, men det har en elak skälm anstiftat,

som utsått tvedrägt mellan mig och eder; dock han skall i galgen ångra det. Hvar och en god man skall icke hafva mer än en hustru och med henne skall han lefva i frid och fröjd. Hvad jag förut i vreden talat om onda qvinnor, det må ej förtörna någon, ty det gäller icke om de goda. Godheten hos de goda förmår ingen tillfyllest uttala; därför bör man ej i ett och samma omdöme sammanfatta de goda och de elaka kvinnorna. En klok och sedlig hustru är den högsta skänk af Gud; såsom himmelens sol, så är hon jordens ljus; hon är husets prydnad, den skönaste klenoden af mannens egendom och i hennes hjerta bor Herrans anda. Så må då den högste Gud i Israel välsigna er och bevara ert lif och själ, att I må glädjas och föröka er efter hans nåd. Då sade alla fruntimren Amen och återvände tillfredsstälde hem.

ÅTTONDE KAPITLET.

Huru Markolfus icke kan finna
något träd, hvári han vill
hängas.

När Markolfus på sådant sätt var fördrifven från hofvet, tänkte han länge hit och dit, huru han åter skulle kunna spela konungen ett rätt fullt streck. Han fick icke mer komma inför hans ögon; nu skulle han dock gerna velat bringa det derhän, att Salomo ännu en gång måtte gå honom till mötes. I denna afsigt påhittade han ett ganska slugt påfund. Händelsevis föll stark snö en natt, så att hvarje spår af villebråd blef synligt; äfven visste Markolfus att konungen andra dagen skulle rida ut på jagt. Nu förskaffade han sig fyra björntassar och dertill en mjuk damqvast, de förra fastgjorde han vid händer och fötter och lät qvasten stryka fram bakefter sig, hvilken lätt gled fram öfver snön, så att det verkligen såg ut, som om en stor långhårig björn här lupit fram. Så kröp han på alla fyra öfver berg och dal, öfver skog och mark, öfver stock och sten

och fram och åter på fältet, till dess han varseblef en gammal bakugn, som af menniskor öfvergifven stod ensam på slätten; der kröp han in och tänkte i sin skalkhet: här sitter du säker och gömd.

Samma morgon kallade konung Salomo sitt följe tillsammans och red ut på jagt. När det sällsamma spår, som Markolfus gjort, blef synligt, sade hofmännen: herre, låt oss följa detta färska spår och se, hvart det förer oss. Konungen samtyckte och gick ifrigt med dem efter spåret. Genom buskar och ängar, öfver berg och dal skyndade han fram, ifrigare i djurets förföljande, ju längre han kom. Ändtligen förlorade sig spåret i bakugnen; hastigt i full fröjd sprang konungen fram och ropade: Hej! ut med dig, hvad du ock må vara, skall det dig illa gå.

När Markolfus förnam konungens stämma, framkom han krypande baklänges ur ugnen under de ödmjukaste krumbugter. Du befallde mig, ropade han till konungen, att aldrig mer visa dig mitt stygga ansigte; nu har du sjelf kommit och ropat mig; jag måste således visa dig ett annat ansigte.

Då kallade konungen till sig sitt följe och sade: här sen I nu alla, huru denna

smutsiga och otäcka bonde åter har hånat mig. Han bedrager mig vid alla tillfällen, hvarhelst han kan. Men nu var det för sista gången: fören honom straxt till skogen och hängen honom i närmaste träd, så blir jag fri från hans bedrägerier.

Då drogo tjenarne fram Markolfus, som stod der liksom träffad af åskan, och ville föra honom till skogen. Men han kastade sig ned på knä framför konungen, uppsträckte gråtande sina händer och sade: Ädle herre och konung, jag vill gerna lida straff, men för alla fruntimmers skull, låt mig åtminstone utkora det träd, i hvilket jag skall hängas.

Du har väl intet godt talat om fruntimren, utan tvärtom tillfogat dem mycken skymf; men emedan du ber mig i fruntimrens namn, så skall din önskan blifva dig beviljad. Derpå befallde han tjenarne ganska allvarsamt och strängt att dock icke tillfoga bonden något ondt, till dess han hade uppsökt sig det träd, hvori de skulle hänga honom.

Genast förde tjenarne honom till skogen och sade: nu, lustigkurre, välj dig nu det skönaste träd, här finnas många

sådana att välja på; vi ärna oss straxt åter hem.

Aha, skrattade Markolfus, hvad är det I tänken på? jag skall väl taga mig litet andrum, för att välja ett träd; ty hvad hängandet beträffar, så är dertill ännu god tid. Det är väl ingen af er, som icke gerna toge sig lång betänketid, om man ville hänga honom. Men kommen med mig, på det vi må söka ett träd.

Då gingo konungens tjenare med Markolfus ur staden och förde honom till Josaphats dal och öfver Oljeberget inemot Jericho; men de kunde icke finna något träd, som Markolfus ville åt sig utvälja, för att deri hängas. Derefter drogo de vidare öfver floden Jordan och genom ströfvade hela Arabien och öknen vid Röda hafvet, men de funno intet träd, som Markolfus ville utvälja. Derefter färdades de med honom öfver bergét Karmel och Libanon och kommo framemot Samarien ända tillbaka till Judeen; men Markolfus ville icke välja sig något af de träd, som de visade honom.

Hvarthän de också drogo, ville ingenstädes något träd falla Markolfus i smaken. Ändtligen tröttnade tjenarne vid

det långa resandet och skulle gerna velat döda bonden, men konungen hade dem det förbjudit med en dyr ed.

Sannerligen, begynte den ena, om vi i ännu sju år kringföra den listige skälmen, skall han ändock intet träd finna, som anstår honom. Jag säger er, han gör oss och vår herre till narrar.

Derpå blefvo de ense med hvarandra och sade till Markolfus: förfoga dig sjelf utur landet eller vi döda dig.

Jag kan icke döda mig, svarade Markolfus, och huru skall jag väl afsvärja mig landet? Är jag då en fisk, att jag skulle gå i vattnet? jag kan ju deri hvarken simma eller lefva.

Du skall icke undgå oss, ropade tjevarne, du måste helt och hållet och för alltid afsvärja dig konungens hof.

Må ske! svarade Markolfus glad, om det så oundgängligen skall vara och jag derigenom kan rädda mitt lif; jag vill en gång försöka att gå till mina anförvandter. Alltså blef den illparige bonden genom sin list frälst ifrån döden.

NIONDE KAPITLET.

Huru konung Salomos gemål blef genom konung Faraos musikanter bortröfvad.

Straxt efter denna händelse kom en hednisk konung vid namn Farao, som på andra sidan Wendelsjön, d. ä. Medelhafvet, beherrskade många och stora länder, med glänsande följe till Jerusalem, för att göra konung Salomo ett vänligt besök. Salomo anställde till hans ära stora festligheter. Den hedniske konungen var en skön man af herrlig gestalt och älskligt väsende, alltså, att Salomos gemål för honom fattade en häftig kärlek, och äfven han förblef icke likgiltig.

Gerna skulle hednakonungen velat bortföra Salomos drottning med sig till Egypti land, men han ville icke så helt öppet kränka folkrätten. Derföre drog han efter någon tid tillbaka till sitt rike, men han träffade dessförinnan ett lifligt aftal med drottningen.

Så snart nu den hedniske konungen dragit derifrån, ställde sig drottningen mycket sjuk, hvaröfver Salomo med he-

la sitt hof råkade i stor sorg och bekymmer. Då sade drottningen till sin gemål: min konung och herre, jag känner väl att jag snart skall dö; men hafven I någon kärlek till mig, så sänd till Egypti land till konung Farao, att han må skicka mig sin bästa läkare, ty de egyptier äro i läkekonsten vida erfarna-re än vi.

Konungen trodde sin makas falska tal och afsände straxt ett bud till hedna-konungen. Åt detta bud gaf Salomo äfven i hemlighet bref och muntliga uppdrag.

Icke lång tid var förfluten, så kommo till hofvet två harpospelare, till börden greker, hvilka voro så skickliga i sin konst, att genom deras älskeliga spel och ljufliga sång redan många sjuka blifvit åter friska. Men de voro äfven skickliga i trollerier och andra onda konster. Så snart de omtalade att de voro sände af Farao, blefvo de straxt insläppta till drottningen, och nu uppenbarade de för henne, på hvad väg och sätt de tänkte att bringa henne i deras herres våld. De gafvo henne en troll-ört med den anvisning, att, så snart hon lade denna under tungan, hon skulle försjunka i en

djup trollsömn och sedan borde hon förbida, hvad som vidare måtte tilldraga sig. Drottningen gjorde efter denna föreskrift. Andra morgonen fann man henne stel och död, så att konungen och hela folket utbröto i jemmer. ty Salomo hade en skön och af hvar man älskad gemål. Dock förekom det många underligt, emedan hennes mun och kinder ännu voro friska och röda, såsom de varit i lifvet, och icke ville blekna. Ändtligen sade konungen i sin tvehogsenhet och sitt tröstlösa läge: lefde Markolfus ännu, han skulle här hjälpa oss, ty han var fyndig och väl erfaren emot qvinno-list.

Herre, sade en af hofmännen, Markolfus lefver ännu, men han har afsvurit hofvet; han fruktar att han måste dö, om någon upptäckte honom, derföre torde det väl blifva svårt att finna honom.

Hvad säger du? ropade konungen upplifvad; skynda hän, från gata till gata, från ort till ort, och stanna ej förr, än du funnit honom. I hören det alla här: honom skall nåd vederfaras.

Då lopp tjenaren med all brådska bort; han behöfde icke länge söka Markolfus, innan kort förde han honom till konun-

gen. När denne hörde drottningens tillstånd, sade han: här är trolleri å färde, detta är ej naturens gång. Bringen mig hit smält guld, jag vill draga det genom hennes händer; lefver hon, så rycker hon visst på sig af smärta. Markolfus förde guldet genom hennes hand, men hon rörde sig icke, ty förtrollningen höll henne bunden.

Då ropade alla: Nej, hon är död!

Konungen befallde att begrafva henne, ehuru Markolfus varnande sade: sen er väl före och bevaken henne väl, jag vill sätta mitt hufvud i pant på, att hon undkommer er. Dock aktade ingen hans ord.

Drottningen blef derpå lagd i en gyllene likkista och i kyrkan utställd till åskådande. Visst var hon som en engel att se. Men på tredje natten, då vakten var insomnad, kommo harpspelarne och togo bort örten undan drottningens tunga; då reste hon sig upp från sin trolldömn och harpspelarne togo henne nu skyndsamt med sig bort till stranden, hvarest ett skepp redan var färdigt att föra henne öfver Wendelsjön till Egypti land.

Nu såg sig dock konung Salomo be-
dragen; han gick hemligen till Markol-
fus och sade: du har tyvärr talat sannt,
ty min gemål är icke mer i likkistan.
Jag besvär dig vid din trohet, gif mig
ett råd, huru jag må få min drottning
åter; jag lofvar dig hälften af mitt ko-
nungarrike, om du bringar mig henne till-
baka.

Markolfus svarade: Jag vill gifva mig
all möda, min herre och konung, ty ehu-
ruväl I ofta traktat efter mitt lif, så är
jag dock er trogne tjenare. Jag vill åter
förskaffa eder drottningen eller ock för-
lora lifvet. Gifven mig nu allt hvarom
jag er beder.

Derpå lät den listige Markolfus afra-
ka sig skägget och sirligt utpynta det
vilda håret; derefter påtog han underliga,
sällsamma kläder och lät gifva sig en korg
med krämarsaker, smycken och handskar.
Alltså drog han såsom krämare genom
många land, för att uppsöka drottningen.

Och det hände sig en afton, när Mar-
kolfus länge farit omkring, att han såg
ett präktigt slott ligga framför sig; han
gick dit och begynte att på en skön af
höga lindar omskuggad gräsplan framför
slottet utbreda sitt kram. Äfven var han

skicklig att dölja sitt språk, så att ingen måtte igenkänna honom. Genom hans underliga utstyrsel lockade, kommo snart borgens fruntimmer dit ner, för att se hans saker; ändtligen kom äfven drottningen sjelf och Markolfus utbjöd framför allt handskarne åt henne. I det hon nu afdrog sina egna, för att se om krämarens passade henne, varseblef han i hennes hand hålet efter det glödande gullet; då släppte han handskarne för billigt pris och drog glad och brådiskande derifrån.

TIONDE KAPITLET.

Huru drottningen får sin förtjenta lön.

Snart kom Markolfus tillbaka till Salomo och förkunnade honom med mycken fröjd, att han funnit hans gemål. Derpå rådde han honom, huru han skulle kunna återvinna henne. Drag åstad, sade han, med många tjenare, hvilka må stanna i bakhåll, och gack såsom en vandringsman upp i borgen, för att be om mat; om drottningen då ser dig, så skall

kanhända den fordna kärleken återvakna hos henne och hon fly undan med dig; men om fara hotar dig, så stöt i ditt horn, då skola vi hastigt komma dig till hjälp och rädda dig.

Konungen gjorde såsom Markolfus hade tillstyrkt honom och drog till Faraos land; der iklädde han sig en grof rock, gick upp till borgen och bad på vandringsmäns sed om mat. Men när drottningen närmare sett på honom, vände hon sig ängslig till den egyptiske konungen och sade: Herre, se det är Salomo, min gemål. Då ropade Farao glad: Ah, det är då I, konung Salomo, som söker mig i mitt land. Huru fröjdar det mig icke, att hafva eder i mitt våld. Dock säg mig, hvad skullen I företaga er med mig, om jag vore i edert våld? Gifve Gud, att så vore! svarade Salomo, som nu såg sig igenkänd och förrådd; jag skulle föra er till skogen, der den är som tätast, och låta hänga er i det högsta träd.

Nåh välan! ropade hedningen i vrede, det skall hända er på stunden! Raskt hitåt, man eller qvinna, eho det än må vara, kommen och sen, huru den mäktigaste konung, som verlden någonsin känt, blifver hängd!

När de nu med mycket folk kommo till skogen och Salomo skulle hängas, då bad han ganska ödmjukt: Herre, förunnna mig, innan jag lemnar lifvet, det nöjet att ännu för sista gången blåsa ett litet stycke på mitt så kära horn. Gör mig den nåden! då jag är en mäktig konung, är det äfven billigt att I beviljen mig den.

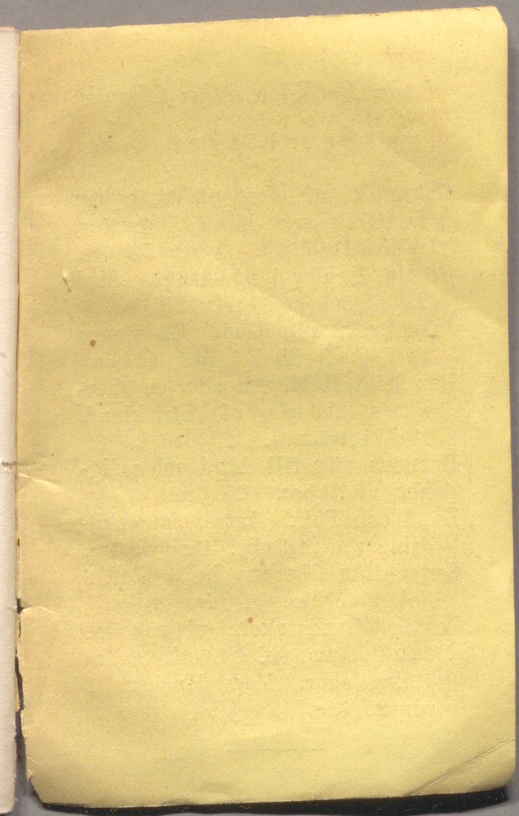
Då smög sig drottningen intill Farao och bad honom göra saken kort, ty hon fruktade Markolfus' förslagenhet. Men konungen sade: var utan bekymmer och låt honom blåsa; jag är här i mitt land och har således ingenting att frukta af hans undersåter.

Då begynte Salomo att blåsa, och se! vid hans tredje stöt i hornet, bröt Markolfus med fyra beväpnade män fram ur skogen och omringade hedningarne. De dödade utan åtskilnad man och qvinna och förde drottningen jemte konung Farao som fångar till Jerusalem. Alldenstund Salomo så smärtsamt fått erfara så väl sin gästväns otacksamhet, som sin makas otrohet, så lät han på henne öppna ådrorna i ett bad, så att hon dog; men hennes älskare lät han på öppet torg lefvande brännas.

Alltså blef drottningen lönad efter för-
tjenst. Men Markolfus kom högt i ko-
nungens nåd. Konungen lät försörja ho-
nom och hans hustru så väl som hans
barn efter deras lifs nödtorft med mat
och dryck, äfvensom med kläder och allt
hvad de behöfde. Men honom behöll han
för lifstiden hos sig såsom en rolighets-
makare; ty hans qvickhet hade segrat
öfver konungen, såsom han sjelf det till-
stod.

Alltså slutar historien om Salomo och
Markolfus.

I alla Boklådor säljas följande

B a r n b ö c k e r .

Getapelle och flere andra trefliga
figurer, framställda i silhouetter,
af K. Fröhlich. 1 rdr 50 öre.

Gamla Fabler i ny drägt. Med
20 plancher. 1 rdr 25 öre.

Prinsessan Blondina. En fésaga
af Ségur. Med 1 pl. 30 öre.

Den lilla Hårfagra eller en åker-
rättas historia af Strickland.
Med 1 träsnitt. 25 öre.

Barnens väg till dygd och salig-
het, af Abbot. 25 öre.

Land och Folk. Intressanta skil-
dringar af Strässle. 1 rdr 25 öre.

Sagor från Oberons hof. Med 6
kol. plancher. 1 rdr.

Gossar! hvad skola vi roa oss
med? Gymnastiska och andra
öfningslekar. Med plancher. 1
rdr 25 öre.
